LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 37. KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 13, 1945 VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SIS TAS

Rugsėjo 6-tą prezidentas Truman, paskubomis sušauktam sesijon, kongresui padarė platų pranešimą, išdėstydamas 21 punkto pokarinės veiklos programą.

Prezidentas nurodė, kad jei įstatymų leidėjai ir vyriausybė veiks energingai ir drąsiai, mūsų šalis turės didžiausią taikos meto gerovę, kokios Amerikos istorijoje dar nebuvo. Prezidentas ragino palaikyti karo meto kontrolę iki infliacijos (dolerio vertės nusmukimo) baimė ir pavojai praeisią; prisilaikyti apriboto taksų mažinimo; didinti minimumo algas; pravesti aukštesnes Socialės Apsaugos (Social Security) pašalpas; vykdint didžiulių jėgų, vieškelių, potvynių kontrolės ir pagerinimų projektus, kas suteiktų daugiau darbų; įrengt 3000 naujų lėktuvų stočių; padidint namų statybą; padvigubint senatorių ir atstovų algas; taupyt ir kontroliuot svarbias karo medžiagas ir reikmenis, kad mūsų šalis visuomet būtų pasirengus atmušti išorinius pavojus.

Kaip paprastai, vieni kongresmenai prezidento pasiūlytus punktus sutiko nuoširdžiu užgyrimu, kiti (opozicija) apibudina, kaip tą pačią New Deal programą, tik pavilktą naujais rūbeliais.

Rugsėjo 5-tą Japonijos premjeras princas Higashi-Kuni bendroje parlamento sesijoje pasakytoje kalboje pripažino, kad japonų atsparumą daugiausia pakirto alijantų oro jėgos, o pribaigė atominės bombos paleistos ant Hiroshima ir Nagasaki. Alijantų, daugumoje amerikiečių, lėktuvai sunaikino 2,200,000 namų, užmušė ir sužeidė šimtus tūkstančių gyventojų, suparaližavo susisiekimo linijas, pakirto pristatymą karo medžiagų ir pačią industriją. Net artimiausias susisiekimas su okupuotos Kinijos teritorijomis buvo pavojingai izoliuotas, nekalbant apie susisiekimą su tolimesnėmis teritorijomis ir salomis. Deje, premjero Higashi-Kuni pareiškimus stipriai patvirtina faktas, kad Japonija turėjo sumobilizavus 7,000,000 vyrų, vienok ji iškėlė rankas ir pasidavė.

Iš japonų nelaisvės išėję amerikiečiai kariai, tarp kurių randasi daug aukštų aficierių, pasakoja apie baisius savo išgyvenimus. Japonai belaisvius kankino badu, kapoję galvas, deginę ir vartoję kitokias kankinimų ir žudymų priemones. Alijantų oficialai renka žinias ir kriminalistai bus suimti, teisiami ir nubausti.

Lietuviai- lietuvės, atminkite, kad rugsėjo mėnesį Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas vykdo drabužių ir avalynės rinkimo vajų Lietuvos tremtinių ir pabėgėlių naudai. Visos ir visi prisidėkime prie mūsų tautiečių gelbėjimo nuo vargo, skurdo ir prašmės.

JAPONIJOS OKUPACIJA VYKSTA SKLANDŽIAI IR BE INCIDENTŲ

GENEROLAS MAC ARTHUR PLANUOJA IKI SPALIŲ VIDURIO NUGINKLUOTI SEPTYNIS MILIJONUS JAPONŲ KAREIVIŲ

Sydney, Australija. — Rugsėjo 6-tą generolas Hitoshi Inamura pasirašė pasidavimo sutartį, pagal kurią 139,000 japonų kareivių Naujoje Irlandijoje, Solomonų, Naujos Gvinėjos ir kitose artimose salose pasidavė alijantų autoritetams. Ceremonijos, kurios truko 40 minutų, įvyko Rabaul uoste, britų laive "Glory".

Guam.—Rugsėjo 7-tą paskelbta, kad U. S. 7-tojo laivyno jėgos Formosa saloje išlaisvino 1200 alijantų kareivių, tarp jų 89 amerikiečius. Tie kareiviai pateko nelaisvėn Filipinuose, Singapore ir kitose vietose.

Yokohama.—Rugsėjo 7-tą vyriausias alijantų komandierius Japonijai generolas MacArthur su savo štabu ir 15,000 kareivių atvyko į Tokyo ir čia iškėlė Amerikos vėliavą, kaip japonų pergalės simbolį. Generolas MacArthur planuoja iki spalių vidurio nuginkluoti 7 milijonus japonų kareivių iš kurių 3 milijonai randasi naminėje teritorijoje, o kiti svetimose teritorijose ir salose. Apytikriais apskaičiavimais, Kinijos teritorijoje randasi 1,000,000 japonų kareivių, Mandžūrijoje — virš 600,000, Korėjoje, kuria okupuoja amerikiečiai—360,000; Formosoje — 250,000; kiti Indo-Kinijoje, Siame ir kitur.

Tokyo, rugsėjo 9.—Japonų sostinės okupacija vyksta sklandžiai ir be incidentų. U. S. vėliava plevėsuoja įžymiausiose vietose. Į 26 dienas okupacinės amerikiečių jėgos užims visus svarbiausius uostus ir miestus Honshu ir Kiushu salose. Amerikiečių jėgos taipgi keliasi Korėjos kraštan ir perima savo kontrolėn žymesnius centrus. Korėjos sostinė Keijo jau perimta.

Chungking.—Rugsėjo 9-tą paskelbta, kad 1,000,000 japonų kareivių Kinijos žemėje formaliai pasidavė kiniečiams.

GYVATĖS UŽMUŠĖ DU ASMENIS

Nuo Jų Gylių Žuvo Pryčeris ir Pryčerienė

Chaltanooga, Tenn. — Rugsėjo 1-mą per gyvatininkų kulto religines ceremonijas nuo įkandimo mirė pats kulto pryčeris Lewis E. Ford, 32 metų amžiaus.

Tą pačią dieną Wise, Virginia, per tokias pat ceremonijas gyvatė įkirto pryčerio žmonai Mrs. H. O. Kirk, kuri rugsėjo 3-čią numirė. Prieš mirtį, nelaiku gimęs, jos kūdikis irgi numirė.

Autoritetai areštavo pryčerį Harvey O. Kirk ir bendrai tyrinėja visus įvykius.

South Fork, Pa.—Rugsėjo 6-tą 9-nių metų amžiaus vaikas prisipažino nužudęs 3 metų mergaitę Phyllis Jean Eppreson.

KUN. M. KRUPAVIČIUS NUO 1942 M. BUVO NACIŲ KALĖJIME

New York (LAIC)—Kūrimosi laikais daug Lietuvai pasidarbavęs ir turįs nemažų nuopelnų pravedant žemės reformą Lietuvoje, kun. M. Krupavičius tebėra gyvas Vokietijoje. Jį naciai iš Lietuvos išdeportavo 1942 m. gruodžio 5 d. už tai, kad jisai, drauge su buvusiu Lietuvos prezidentu dr. K. Griniumi, protestavo prieš vokiečių žiaurumus ir neteisingumus, prieš mindžiojimą Lietuvos valstybės teisių. Iš pradžių kun. Krupavičių naciai laikė Eitkūnų kalėjime, paskui—per devynis mėnesius viename Tilžės gestapo pastate, kol pagaliau išgabeno gestapo priežiūron į Regensburgą. Šių metų balandžio 25 d. amerikiečiai tas sritis išvadavo, kartu ir kun. Krupavičių iš gestapo "globos" ir nuolatinių pavojų.

Chicagoje gyvena kun. Krupavičiaus sesuo, Rugienė; jai atsiųstame laiške brolis rašo:

"Gal niekad Lietuva per savo visą gyvenimą neturėjo tokių nuostolių ir pavojų. Ir kuo viskas tai baigsis? . . . Prašau jūsų visų Amerikos lietuvių—padėkit visi jungtinėmis pajėgomis Lietuvai laisvę grąžinti. Jūsų balsas daugiau reikš, negu mūsų. Partijų kovas palikit geresniems laikams. Juk visų mūsų motina yra Lietuva, nors ne visi vienodai jos laimę ir gerovę suprantame . . ."

NUMIRĖ KUNIGAS K. J. MATULAITIS

New York (LAIC)—Iš Lietuvos gauta žinia, kad tenai numirė kun. Kaz. J. Matulaitis, Londono lietuvių bažnyčios statytojas. Velionis buvo 70 metų amžiaus, aukštuosius mokslus buvo baigęs Šveicarijoje, Friburge, rašinėdavo į lietuviškus laikraščius, o 1914-1918 m. gyvendamas Londone, daug prisidėjo prie Lietuvos atkūrimo darbų. Dabar Londone klebonauja jo giminaitis kun. dr. K. Matulaitis.

Liangollen, North Wales. — Rugsėjo 7-tą traukinio nelaimėje žuvo inžinieris ir sudegė kelių šimtų tūkstančių dolerių vertės popierinių pinigų.

IŠ PUSMETINIO VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO

Raportai Parodo Tvirtą Susivienymo Finansinę Padėtį.—Rimtai Apsvarstyti Generalinio Naujų Narių Vajaus, Fraternalės Savaitės ir Kiti Organizacijos ir Tautos Reikalai

Antradienį, rugsėjo 11, 1945, 9:45 ryte, centro patalpose, prasidėjo pusmetinis LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkimas.

Dalyvauja visi V. T. nariai—dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prezidentas L. Šimutis, vice prezidentas J. Vaičaitis, sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkas J. G. Joneika, iždo globėjai P. Karašauskas ir V. Abromaitis, daktaras kvotėjas dr. A. G. Rakauskas ir redaktorius M. Zujus.

Pirmiausia peržiūrėti, patikrinti ir apsvarstyti valdybos narių raportai. Sekretoriaus ir iždininko patiekti raportai parodo, kad finansinė Susivienymo padėtis yra kuo geriausia.

Plačiausia apsvarstytas naujas generalinis narių prirašymo vajus, kuris prasideda rugsėjo 15-tą, baigsis gruodžio 31, 1945. V. T. pageidavimas yra, kad visos apskritys, kuopos ir visi nariai prisidėtų prie šio vajaus pasisekimo.

Vykdomoji Taryba karštai užgyrė Susivienymo Fraternalę Savaitę, kuri įvyks nuo rugsėjo 30 iki spalių 7-tos. Savaitės proga nutarta atsikreipt į gerb. dvasiškiją prašant iš sakyklų paskelbti ir paraginti dar nepriklausančius rašytis prie Susivienymo.

Svarstyta pasiruošimai sekančiam seimui, kuris įvyks kitą vasarą Cleveland, Ohio. Sekantis seimas turės apsvarstyti daug svarbių klausimų ir laikas prie jo ruoštis.

Apsvarstyti kiti Susivienymo ir mūsų tautos reikalai. Apie tuos svarstymus ir nutarimus plačiau bus kituose numeriuose.

VYR. LET. IŠLAISVINTI KOMITETO LAIŠKAS PIJUI XII

New York (LAIC) — Birželio 26 d. per Šveicariją buvo išsiųsta arkiv. J. Skvirecko ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto laiškai Šv. Tėvui Pijui XII. Laiškuose išdėstomos lietuvių tautos kančios ir prašoma Pijaus XII paramos atgautai Lietuvai laisvę.

LIETUVIAI EUROPOJE ORGANIZUOJASI

New York (LAIC)—Karo išblokšti iš tėvynės lietuviai R. K. kunigai Vakarų Vokietijoje susibūrė į Lietuvių Katalikų Kunigų Sąjungą. Savo veikimą, matyt, pradėjo tik šių metų rugpiūčio mėnesį. Laikinąją sąjungos valdybą sudaro prel. K. S. Šaulys—pirmininkas; nariai: Kauno Tarpdiecezinės kun. seminarijos dvasios vadas kun. V. Balčiūnas, tos pat seminarijos prokuratorius Pov. Juknevičius, visuomenės veikėjas kun. V. Bagdonavičius, buv. "Žemaičių Prietelio" redaktorius kun. F. Gureckas ir Kauno arkivyskupijos notaras kun. Ant. Šidlauskas.

New York (LAIC)—Lietuvių Katalikų Kunigų sąjunga planuoja trėmime leisti religinį savaitraštį "Naujas Gyvenimas."

AMERIKIEČIAI SUĖMĖ TOKYO "ROSE"

Yokohama.—Rugsėjo 5-tą amerikiečių 8-sios armijos štabas paskelbė, kad yra suareštuota Iva Toguri, praminta "Tokyo Rose." Ji anglų kalba vedė per radio japonų propagandą. Ji yra gimusi Los Angeles mieste ir čia išėjusi mokyklas. Universitetą baigė 1939 metais, o 1941 m. išvyko Japonijon.

SOVIETINIS TERORAS LENKIJOJE

New York (LAIC) — Liepos 23 d. Maskvos radio pranešė, kad kova su "fašistiniu" elementu Lenkijoj tebetęsiama toliau. Girdi, 300 "liaudies priešų" jau liko pakarta, o kiti 6,000 laukia sprendimo.

Tikrą vaizdą gausime, kuomet skaičius šimteriopai padidinę.

BALSAI PRIEŠ RUSŲ IMPERIALIZMĄ

New York (LAIC)—Greta su pagyvėjusia diplomatine akcija, kur-nekur ir visuomenėje pasigirsta vienas kitas drąsesnis žodis. Tiesa, tuo tarpu, dar labai kukliame mastelyje.

Ana, anglų parlamente, aną dieną prabilo konservatorius Ernest Taylor.

Jis reikalauja, kad būtų nustatyta data Sovietų ginkluotoms jėgoms (imamai su NKVD) iš Lenkijos išvežti, kad kalinami patrijotai būtų amnestuoti, kad būtų paliuosuoti neperseniai Maskvoje nuteisti lenkų veikėjai.

Pagaliau, kad sekančių metų pradžioje numatyti rinkimai Lenkijoje būtų prižiūrimi tarptautinės komisijos. Kitas konservatorius prof. Douglas Savory užprotestavo prieš sienų konfiguraciją, turėdamas pirmiausia galvoje Lenkiją ir prieš Rusijos svetimų žemių grobimą. Kalbėdamas apie Potsdamo nutarimus, priminė, kad Karaliaučiaus perleidimas Rusijai reikštų palaidojimą nepriklausomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

ARKIV. J. SKVIRECKO VIZITAS VATIKANE

New York (LAIC) — Kauno Arkivyskupas Metropolitas J. Skvireckas liepos mėn. pabaigoje jau buvo pasirengęs išvykti į Romą. Vizos jau gautos. Numatyta kas jį lydės—kunigas sekretorius ir Kauno kunigų seminarijos rektorius.

New York (LAIC)—Lietuviai tremtiniai anglų okupuotoje Vokietijoje gavo okupacinės valdžios leidimą steigti mokyklas ir vaikų darželius. Eilėje vietų yra jau susiorganizavę Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyriai.

GYVAS SUSIDOMĖJIMAS NAUJU GENERALINIU LRKSA VAJUMI

KUOPŲ SUSIRINKIMUOSE NARIAI GYVAI SVARSTO CENTRO NUSTATYTAS KVOTAS IR KAIP JAS ĮVYKDINTI

Generalinis naujų narių vajus prasidės rugsėjo 15, baigsis gruodžio 31, 1945.

Išrodo, susidomėjimas šiuo vajumi kuopose ir nariuose yra didesnis, negu praeityje. Kuopų susirinkimuose gyvai svarstomi iš centro gauti laiškai—informacijos ir nustatytos kvotos.

Štai 265 kuopos Detroit, Mich., informuotojas praneša, kad jiems išrodo 5 naujų narių kvota šiame vajuje yra lengva įvykdinti. Tas informuotojas sako, kad iki šiol mažai paisyta, bet dabar pasirįžę stoti darban. Jo nuomone, 265 kuopa, visiems nariams kooperuojant ir dirbant, gaus kelis kartus daugiau naujų narių, negu jiems nustatyta kvota. Jų klebonas kun. Ig. Boreišis duoda nuoširdžią kooperaciją ir paramą. Geriausios kloties 265 kuopai ir jos veikėjams.

270 kuopos, Binghampton, N. Y., organizatorius, Susivienymo Statutų Komisijos narys Pranas Rakauskas, rašo: "Malonėkite prisiųsti reikalingas blankas ir plakatus. Mes pradėsime darbuotis. Mes dėsime visas pastangas gavimui naujų narių."

Nedidelės 181 kp., Chicago, Ill., organizatorius T. B. Pocius praneša, kad jis gavęs iš centro informacijas apie naują generalinį vajų ir stos į darbą. Jis sako—pereitą vajų jų kuopa įvykdė kvotą su kaupu, neatsiliks ir šiame vajuje.

Chicagos miesto ir rajono speciale organizatore apsiėmė būti įžymi veikėja Salomėja Juozelėnaitė - Sagamogienė. Linkime jai geriausios kloties!

Centras šiomis dienomis "šiftuoja" kuopų viršininkams didelius plakatus lietuvių ir anglų kalbomis su svarbiausiomis informacijomis apie Susivienymą. Kuopų viršininkai prašomi patalpinti tuos plakatus parapijų svetainėse ir kitose vietose, kur juos galėtų pamatyti kuo didžiausias skaičius žmonių.

Nuo rugsėjo 30 iki spalių 7, 1945, įvyks taip vadinama Susivienymo Fraternalė savaitė. Sąryšy su ta savaite, rugsėjo 27-tą bus išleistas specialis oficialaus organo "Garso" numeris. Jame tilps idomių straipsnių pavaizduojančių Susivienymo naudingumą, jo fraternalę, tautinę ir kultūrinę veiklą ir nuopelnus lietuvių šeimoms, visuomenei ir visai tautai. To specialaus numerio kopijų bus išspausdinta žymiai daugiau, negu paprastai spausdinama. To numerio kopijų gaus kiekvienos kuopos valdyba išdalinimui prie bažnyčių ir paskleidimui daugiau žinių apie Susivienymą tarp nenarių.

Bendrai, šį vajų pasistengkime padarvti kuo sekmingiausiu. O jis tokiu bus, jei visi apskričių ir kuopų viršininkai, taipgi visi nariai kooperuos ir rems.

New York (LAIC)—Anglų okupacinė valdžia suėmė buv. "Ostlando" komisarą Lohse ir vokiečių komisarą Latvijai — smogiką Otto Dresserį.

KAS DAROSI DABAR LIETUVOJE

Vyrų Lietuvoje Veik Neliko.—Ginkluotos Bolševikų Gaujos Plėšikauja ir Naikina Turtus

(LAIC)—Vakarų Europoje esančio LAIC korespondento pranešimu, vyrų Lietuvoje veik neliko. Dalis buvo bolševikų sumobilizuota darbams, o dalis pasitraukė ir partizanauja miškuose. Išdeportuotų skaičius, kartu su moterimis, sakoma, prašoko jau 100,000. Vieną-kitą centrą išskyrius, valdžios periferijoj faktinai jokios nėra. Komunistinis elementas valsčiuose bijosi net rodytis. Piliavos (duoklės) suimamos veik nesiduoda. Tam priešinasi gyventojai ir aktyviai kliudo partizanai.

Kur tik gali, ginkluotos bolševikų gaujos plėšikauja, o ko paimti negali—naikina. Neretai įvyksta ginkluotų susirėmimų su partizanais. Stambesnių miestų krautuvėse kur-nekur pasirodo net amerikoniškų prekių (matomai, iš lend-lease išteklių). Vienok, paprastam piliečiui, jų kainos visiškai neprieinamos.

Skystai likęs žydų elementas svajoja emigruoti į Palestiną.

Masinės žydų eksterminacijos kapinynai yra ir Kaune—tai 9-tas, 4-tas ir 7-tas fortai. Tai vis SS kruvino sauvaliavimo pėdsakai . . .

Nemažą žydų skaičių išsaugojo Lietuvos ūkininkai, ypač jaunesniojo amžiaus vaikus.

LAIC PASTABA: Aukščiau paduotos žinios, visu šimtu nuošimčių patvirtina LAIC kitais keliais gautas informacijas. Keliais atvejais buvome pranešinėję apie NKGB tolydžius Lietuvoje daromas "oblavas," apie vis tebesitęsiančias deportacijas, apie masinį vaikų evakuavimą, apie komunistinio aparato bejėgiškumą kovoti su vis didėjančiu chaosu, ir tt.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PENKIŲ DIDŽIŲJŲ VALSTYBIŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJA

Antradienį, rugsėjo 11, Londone pradėjo posėdžiauti penkių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministeriai, kurie paruošia taikos sutartis, svarsto valstybių sienų, šalpos, tvarkos palaikymo ir kitus svarbius klausimus. Nors jų sprendimai nėra galutini, vis dėlto jie turės didelės reikšmės.

Jungtines Amerikos Valstybes šioje konferencijoje atstovauja valstybės sekretorius James F. Byrnes, Angliją atstovauja užsienių reikalų sekretorius Ernest Bevin, Prancūziją — Georges Bidault, Kiniją—Wang Shih Chieh, Sovietų Rusiją—Viacheslav Molotov.

Užsienių reikalų ministerių konferencija paruoš taikos sutartis dėl Italijos, Suomijos, Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos, Lenkijos ir dėl kitų šalių. Svarstant atskirų valstybių reikalus, konferencijon patarėjais bus kviečiami tų valstybių atstovai.

Nors saryšy su šia konferencija Lietuva ir kitos Pabalčio valstybės neminimos, vienok galima tikėtis, kad ir jų likimas toje konferencijoje bus paliestas.

Pramatoma, kad ši konferencija užsitęs bent tris savaites laiko, vienok kai kurie diplomatai mano, kad komplikuotos Europos valstybių problemos pareikalaus keliolikos metų iki jos bus galutinai išspręstos ir sutvarkytos.

Šios konferencijos išvakarėse Sovietų Rusijos spauda, kuri visa yra vyriausybės kontrolėje ir kuri kalba jos lūpomis, pareiškė didelį Maskvos nepasitenkinimą dėl Jungtinių Amerikos Valstybių ir Anglijos kišimosi į Rumunijos reikalus. Maskva širsta, kad U. S. ir Anglija daro spaudimo į karalių Mikalojų I-jį, kad jis pašalintų Sovietų Rusijos užgirtą vyriausybę vadovaujamą premjero Petre Groza ir vice premjero ir užsienių reikalų ministerio George Tartarescu. Pereitą savaitę Groza ir Tartarescu lankėsi Maskvoje, konferavo su savo bosu Stalinu ir baliavojo. Stalinas ir jo klapčiukai nieku būdu negali pakęsti demokratijų nusistatymo, kad Rumunijoje, Lenkijoje, Bulgarijoje ir kitose dabar raudonosios armijos okupuotose šalyse ir kvizlingų pagalba kontroliuojamose šalyse būtų leidžiaa demokratiniais balsavimais patiems gyventojams pasirinkti sau valdžią. Panašiai Lietuvoje ir kitose Pabalčio valstybėse 1941 m., raudonai armijai kontroliuojant, buvo pravesti bolševikiški balsavimai. Gyventojai buvo priversti balsuoti už vieną pačios Maskvos padiktuotą kandidatų sąrašą, sudarytą iš Maskvos pataikūnų. Jų tarpe buvo atsižadėjusių Lietuvos pilietybės, o priėmusių Sovietų Rusijos pilietybę. Dabar Stalinas ir jo pataikūnai stengiasi pavartoti tuos pačius metodus kitose šalyse, kurios randasi po raudonosios armijos kontrole, kad vėliau galėtų argumentuoti, būk patys gyventojai nusibalsavę už tokią tvarką.

Suprantama, demokratinės šalys negalės pakęsti tokios politikos. Ne tam paaukoti milijonai stipriausių vyrų gyvasčių, kiti milijonai paversti amžinais invalidais, išaikvoti neapskaičiuojami materijaliai turtai, kad vietoje nugalėtų agresorių įsigalėtų kiti agresoriai ir pasmaugtų kitų tautų laisvę ir nepriklausomybę.

Tikėkime, kad demokratijų akcija pradėta nuo Balkanų eis aukštyn į šiaurę. Ateis eilė ir mūsų senai tėvynei Lietuvai, kuri kai kokios choleros kratosi raudonosios maskoliškos globos, o trokšta atgauti savo laisvę-nepriklausomybę.

"LIETUVOS KULTŪRA PAPLITUSI IR KITOSE TARYBINĖSE RESPUBLIKOSE"

New York (LAIC) — Raudonieji okupantai, kaip matyti iš jų kontroliuojamos spaudos, buvo suvarę į Vilnių apie 500 Lietuvos profesorių, rašytojų, kompozitorių, artistų, inžinierių, agronomų ir mokytojų į, vadinamąjį, Lietuvos intelektualų kongresą. Prie panašių raudonosios propogandos "triksų" jau visi esame pripratę. To "kongreso" metu Paleckis pabrėžė, kad "Lietuvos kultūra paplitusi ir kitose tarybinėse respublikose." Kaipgi nepaplis, kada dešimtys tūkstančių šviesiausių Lietuvos žmonių gabenama į Kazakstaną, Kirgiziją ir kitus puslaukinių Azijos tautų plotus. Tuogi tarpu lietuviškoji kultūra pačioj Lietuvoj bolševikų naikinama—į svarbesnius postus kaskart daugiau rusų atvyksta, Lietuva kolonizuojama Sovietijos žmonėmis, pagaliau Lietuva neturi svarbiausios sąlygos tautos kultūrai tarpti—laisvės. Viskas vyksta pagal kompartijos paruoštus planus, viena partija valdžioje, kitos kalėjime, nėra jokios žodžio, spaudos, susirinkimo laisvės.

Apžvalga

DĖLKO STALINAS BIJO SPAUDOS LAISVĖS?

"Naujienos" rašo, kad raudonoji Stalino diktatūra pasilaiko "kruvino teroro ir pasibaisėtinos priespaudos pagalba." Už tai bolševikai taip bijo spaudos laisvės ir tik demokratijų spaudžiami daro šiokias tokias nuolaidas. "N." apie tai rašo:

"Pirmadienį valstybės departamentas pranešė, kad Vengrijos valdžia davė leidimą Amerikos korespondentams įvažiuoti į Vengriją ir siuntinėti žinias savo laikraščiams. Jų aplikacijos buvo seniai įteiktos per Amerikos valstybės departamentą.

"Tai dar viena skylė 'geležinėje uždangoje,' kuria sovietų valdžia atskyrė nuo pasaulio raudonosios armijos okupuotas šalis. Pirmiau Amerikos valdžia iškovojo teisę šios šalies spaudos atstovams įeiti į Bulgariją ir Lenkiją.

"Šitaip, žingsnis po žingsnio, Amerikos demokratija laimi kovoje su totalitarine sovietų diktatūra. Iki pilnos pergalės tačiau dar toli. Bolševikiški kvislingai Rumunijoje, Jugoslavijoje, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje dar visai neįsileidžia užsienio korespondentų. Sovietų armijos okupuota Vokietijos zona yra taip pat uždaryta užsienio spaudai.

"O didžiausias 'užtemimo' plotas tai—*pati Sovietų Sąjunga*, kuri, anot Maskvos propagandos lakštingalų, apima 'šeštą dalį žemės paviršiaus.' Iš šios milžiniškos erdvės pasaulis negauna beveik jokių žinių. Nors sovietų valdžia toleruoja užsienio korespondentų buvimą Maskvoje, bet jie tenai negali laisvai rinkti žinių. Važinėti po Rusiją, laisvai kalbėtis su žmonėmis jiems uždrausta. Jeigu jie retkarčiais padaro ekskursiją į Rusijos gilumą, tai visuomet su valdžios palydovais iš NKVD (žvalgybos) departamento. Nė vienas žmogus Rusijoje nedrįs atvirai kalbėtis su svetimtaučiu, kada jį girdi tokie 'liudininkai.'

"Stalino diktatūra yra žmonių neapkenčiama, ir Kremliaus bosas, per savo 'draugų' lavonus įkopęs į valdžią, tai puikiai žino. Jisai pasilaiko valdžioje tiktai su pagalba kruvino teroro ir pasibaisėtinos priespaudos—*ir jisai bijo, kad pasaulis apie tai nepatirtų*, nes tada atsuktų jam nugarą ir tie sukūdikėję 'liberalai,' kurie įsivaizduoja, kad Rusijoje šiandien esanti kokia ten naujos rūšies 'demokratija.' "

LIETUVA LAUKIA PAŽADŲ IŠTESĖJIMO

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Karas jau baigtas. Su juo turi būti palaidoti ir pikti jo darbai, atitaisytos jo skriaudos.

"Lietuva per karą nukentėjo daug daugiau, negu kiti kraštai. Ji yra net kelių agresijų auka, dar ir šiandien pavergta.

"Prezidentas Rooseveltas ir Amerikos vyriausybė tą agresiją prieš Lietuvą yra griežtai pasmerkę. Jie yra pažadėję, kad Lietuva vėl bus laisva.

"Mūsų tėvų žemė laukia tų pažadų ištesėjimo. Amerikos prezidento ir jos vyriausybės žodis negali būti tik tuščias burbulas,—jis turi būti įvykdytas.

"Priminkime ir pačius pažadus. Kai rusai 1940 metais užgrobė Lietuvą, prezidentas Rooseveltas tarė lietuviams:

" *'Mes esam suinteresuoti visų mažų pavergtų šalių nepriklausomybe ir darysim viską jonis nepriklausomybes grąžinti, kai tik karas baigsis . . . Lietuvos nepriklausomybė nėra prarasta,—ji tik laikinai atidėta į šalį.'*

"Visa lietuvių tauta laukia Amerikos vyriausybės ir jos prezidento duotų žodžių ištesėjimo šiandien, kai karas jau baigtas."

NETIKI BOLŠEVIKŲ KOMEDIJOMS

"Sandara" rašo:

"Bolševikų pravesti rinkimai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, buvo taip 'pasekmingi,' jog veik visi balsai atiteko jiems. Na, raudonųjų agentai skalino po visą svietą girdamiesi rezultatais. Bet kiek gi tas svietas jiems įtikėjo? Jis įsitikino, jog tai buvo aiškiausia apgavystė. Dėl to dabar Jungt. Valstybės ir Anglija jokiu būdu nesutinka, kad panaši komedija būtų sulošta Lenkijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje, Rumunijoje ir kitur.

"Bolševikiška propoganda visgi neįstengė užtemdinti akių Amerikos ir Britų demokratijoms."

TIKRI DVASIOS PINČIUKAI

"Vienybė" šiaip apibudino lietuviškus komunistėlius:

"Dar žodis apie mūsų pačių kūkalius.

"Vokietijos komunistai sako, kad Reichas turi būti nepriklausomas.

"Prancūzijos komunistai niekad neabejojo dėl savo respublikos nepriklausomybės.

"Net Suomijos komunistai nedrįsta viešai pasisakyti prieš savo valstybės nepriklausomybę.

"Bet lietuviški dvasios pinčiukai diena iš dienos tvirtina, kad Lietuvai geriau priklausyti Sovietų Sąjungai.

"Lietuviški komunistai neverti nė suplyšusių Vokietijos, Prancūzijos ir Suomijos komunistų puspadžių."

APIE PADĖTĮ SOVIETŲ OKUPUOTOJ EUROPOJ

New York (LAIC)—Sekmadienio "Washington Star" patalpino žinomo publicisto C. Brown straipsnį apie tikrąją padėtį Sovietų okupuotoje Europoje.

Straipsnis pavadintas "Tyranny within Europe is held threat to peace."

Kaip straipsnio antraštė iškalbingai sako, jame autorius paduoda eilę faktų apie tikrąjį gyvenimą Sovietų vergijoje. *Kraujas, teroras ir neapsakomas vargas*—štai sovietinio rojaus tikrovė. Pravartu pastebėti, kad didžioji amerikoniškoji spauda vis daugiau ir daugiau pradėjo domėtis padėtimi anapus Elbos upės.

DAILININKUI M. DOBUŽINSKIUI 70 METŲ

New York (LAIC)—Iš Ukmergės apskrities kilęs meininkas- tapytojas, dekoratorius, grafikas M. Dobužinskis šią vasarą sulaukė 70 m. amžiaus. Aukštuosius tapybos mokslus ėjo Petrapily ir Miunchene. Jo kūrinius yra įsigijęs Petrapilio meno muziejus, o taipgi Tretjakovo galerija Maskvoje. Ypatingai jisai pasižymėjo savo teatralėmis dekoracijomis ir kostiumais. Jis yra paruošęs dekoracijų Paryžiaus, Kauno ir kitiems teatrams. Dailininkas šiuo metu gyvena New Yorke ir jo dekoracijos puošia ne vieną to didmiesčio teatrą. Gyvendamas Kaune, buvo Valstybės ženklui nustatyti komisijos nariu ir yra parašęs Vyties studiją.

LIETUVIAI TEOLOGIJOS STUDENTAI VOKIETIJOJ

New York (LAIC)—Gautomis iš Europos žiniomis, Vokietijon nacių išvežtų arba nuo bolševikų išsigelbėjusių teologijos studentų (klierikų) yra apie šimtas. Dar anksčiau, laisvoje Lietuvoje 1940 m. pradžioje, veikė trys kunigų seminarijos: Kauno (su 152 auklėtiniais), Telšių (su 83 auklėtiniais) ir Vilkaviškio (su 62 auklėtiniais).

JUOZ. AMBROZEVIČIUS TRĖMIME

New York (LAIC)—1941 metais birželio mėnesį kurį laiką apsiėmęs eiti ministerio pirmininko pareigas, Juozas Ambrazevičius, savo gyvastį išgelbėjo ir drauge su žmona (buv. Matulaitiene) toliau, kiek sąlygos leidžia, rūpinasi Lietuvos reikalais.

AREŠTUOTAS LIETUVIŲ ENGĖJAS

New York (LAIC)—Birželio pradžioje lietuviai - tremtiniai Luobecke atpažino žinomą okupacijos metu Lietuvoje siautusį lietuvių engėją—vokiečių slaptos policijos valdininką Richard Schweizer. Schweizer liko perduotas britų saugumo organams.

Arešto metu pas jį buvo rasti keli padirbti lietuviški pasai.

VIDKUN QUISLING GAVO MIRTIES BAUSMĘ

Oslo, Norvegija. — Rugsėjo 10 dieną norvegų teismas pripažino majorą Vidkun Quisling šalies išdaviku ir paskyrė mirties bausmę.

SUĖMĖ VARŠUVOS BUDELĮ MEISINGER

Tokyo.—Rugsėjo 6-tą Tokyo radio paskelbė, kad amerikiečiai kareiviai suėmė buvusį Varšuvos budelį Joseph Albert Meisinger. Jam valdant Varšuvą (1939-1941) iššudyta 100,000 žydų. Prie nacių partijos jis prisidėjo 1932 metais.

LIETUVOS BIUDŽETAS ĮJUNGTAS Į BENDRĄ SOVIETŲ SĄJUNGOS BIUDŽETĄ

New York (LAIC)—Maskvos spauda praneša, kad "Sovietų Lietuvos" biudžetas 1945 m. yra 728 milijonų rublių (Latvijos—792, Estijos 698). Lietuvos, kaip ir visų prievarta sovietinamų kraštų, biudžetas yra įjungtas į bendrą Sovietų Respublikų biudžetą. Biudžetas buvo svarstomas Maskvoje. Vadinasi, svetimieji nustato, kaip turi būti naudojama iš Lietuvos žmonių surinktieji mokesčiai. Panašiai buvo ir caristinės okupacijos metu, kada Lietuvos žmonių pinigai eidavo į caro pataikūnų kišenius ar buvo naudojami kitiems rusų imperijos reikalams. Skirtumas tik tas, kad Lietuvos valstiečių pinigai dabar eis į politbiuro suplanuotus darbus. Jau dabar Lietuvos pinigai leidžiami Stalino, Lenino ir kitiems kominterno propagandos rašiniams.

"Ameryka - Echo" prisimena raudonosios okupacijos žiaurumus Lietuvoje, kiek ilgiaus sustodamas ties "Liaudies Seimo" nutarimu, kurio pasėkoje Lietuva "šimtu nuošimčių pasisakiusi už prisijungimą prie Sovietų."

"Ukrainian Weekly" įsidėjo ilgoką S. Demydzhuk straipsnį "In Support of Freedom," kuriame prisimena apie bendras lietuvių ir ukrainiečių kovas už laisvę ir bendrus žygius 1919 metais.

DRABUŽIŲ RINKIMAS DĖL KARO NUKENTĖJUSIEMS LIETUVIAMS

Vasara baigiasi. Laikas išsiimti šiltus drabužius iš spintų (šėpų) nuo kandžių apsaugos. Jūs taip pat jau ieškote naujų rudens madų drabužių. *JŪS GALITE PASIRINKTI VILKĖTI NAUJUS ARBA SENUS DRABUŽIUS.* BET DĖL KARO NUKENTĖJUSIEJI LIETUVIAI NETURI PROGOS PASIRINKTI KOKIAIS DRABUŽIAI VILKĖTI. Jie nesipirko naujų drabužių, jie visai neturi muilo išskalbti senuosius drabužius, nėra jokio galimumo juos išvalyti. Lietuvės moterys neturi medžiagos, adatų, nei siūlų pasisiūdinti naujų drabužių.

Pereitą žiemą daug prastai prisidengusių lietuvių—dėl šalčio nirė. DAUGIAU MIRŠTANČIŲ GALIME LAUKTI SEKANČIĄ ŽIEMĄ, JEI NEBUS GALIMA GREIT JIEMS PASIŲSTI PAGALBOS! *JIEMS YPATINGAI REIKIA VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ IR APSIAVIMO!*

Peržiūrėdami spintas (šėpas), atminkite kenčiančius lietuvius! Atneškite arba nusiųskite savo dovanotus drabužius savo skyriui ar rinkimo centreliui, arba pasiųskite tiesiog į Bendrojo Lietuvių Šalpos Fondo sandėlį, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Visas šalpos darbas, vadovaujamas Bendrojo Lietuvių Šalpos Fondo, sutvarkytas pagelbėti visiems kenčiantiems dėl karo lietuviams, kur tik juos galima pasiekti, neatsižvelgiant jų tikybinių, ar politinių pažiūrų. Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas, Nacijonalio Karo Fondo narys, visoje Amerikoje renka drabužius, lovoms paklodalus ir batus.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVergreen 8-6203.

New York (LAIC)—Benamiai lietuviai atsidūrę Austrijoje džiaugiasi, kad juos belanko Lietuvos pasiuntinybės žmonės iš Šveicarijos. Lietuviai labai laukia, kad juos aplankytų kas nors iš USA lietuvių.

NACIONALIS KARO FONDAS PRADEDA VAJŲ

Kol visuomenę pasiekia žinios, jos pirmiausiai pereina per spaudos žmones.

Rugpiūčio 4 d. Gotham viešbuty New Yorke sukviestų spaudos atstovų posėdy nušviesta, kokiu būdu bus vykdomas spalių mėnesį National War Fonduí vajus. Žinoma, spaudos paprašė talkininkauti, jos atstovai talką pažadėjo. Principaliai kalbėtojai buvo dvi žymesnybės, kurių pareikštos mintys seka.

New York telefono kompanijos prezidentas Whitmore pasakė tokias mintis:

Spalių mėnesį įvyksiąs National War Fund vajus bus jau paskutinis. Jis ir turi būti sekmingiausias, nes *Europai dabar pagalbos daugiau reikia, negu jos reikėjo bet kada pirmiau.* Milijonai karių ten tebebus, jiems reikia moralinės ir dvasinės pagalbos. 67-iuose uostuose yra jūreivijos centrai, kuriuose reikia palaikyti jūreivijos socialinį gyvenimą. Gen. Eisenhower pareiškęs, kad kariavus palaikyti moralę taikos metu svarbiau, negu karo metu.

Gen. MacArthur yra pareiškęs, kad vien Filipinuose reikia bent 25 USO stovyklų, kuriose kariai gautų namų atmosferą. Galimas daiktas, reikės ir Japonijoj amerikiečiams kariams savo stovyklose socialinių centrų. Yra reikalas palaikyti ir Veterans Service įstaigas. Paleidžiamiems iš kariuomenės veteranams tuoj reikia 50-ties centrų.

Kai kas klausia, ar UNRRA nepadės nukentėjusiems europiečiams. UNRRA eina tik ten, kur ją kviečia valdžios. O kadangi valdžios nenori prisipažinti neaprūpinančios savo žmonių, tad UNRRA ir negali visur pagalbos teikti. Mes, šalpos privatinės įstaigos, šalpai teikti neturime pereiti per tiek daug formalumų.

Graikų Šalpos Fondo pirmininkas, teatrų magnatas Skouros, neseniai lankėsi Graikijoj. Vasarą praleisdamas, kaip teatrininkas, su savim turėjo ir filmų fotografą, kuris pagamino eilę filmų. Jose parodo, kaip karo sunaikinta Graikija, kaip ji atsistato, kaip sunaikintas susisiekimas. Parodo, kaip veikia amerikiečių padovanotosios ligoninės ant ratų, kaip gydytojai ir slaugės skiepija, gydo ligonius ir sužeistuosius. Parodoma, kaip gautieji iš Amerikos rūbai dalomi, kaip valgydinami badaujantieji vaikučiai.

Šalpos įstaigos yra —greičiausioji pagalba—direct spot relief, be ilgų formališkumų—without red tape.

Amerika duoda ir duoda tik tam, kam būtiniausia reikia, duoda tik dalį to, kas reikalinga, bet tai bent dalis pareigos: pagelbėt Europai išvengti visuotinės anarchijos,—baigė p. Whitmore.

Pagarsėjęs Columbia Network radijo komentatorius Quincy Howe pareiškė tokias mintis:

Iš pirmo pasaulinio karo Europa išėjo daug stipresnė, negu iš tik pasibaigusiojo. Po pereito karo visos valstybės greičiau atsistatė, negu yra vilties joms dabar atsistatyti. Po pereito karo tik Rusija susmuko, negaudama pagalbos iš kitur. Dabar kaip tik priešingai.

Europa nukentėjo dėl karo, dėl okupacijos ir išlaisvinimo laikais.

Sekanti žiema Europai bus baisiausia. *Amerika Europai turi siųsti anglies, maisto, vaistų, medikamentų, drabužių. Europa per 10 metų dar neatgaus savo pirmesnio produktingumo.*

Amerika dalyvavo jau dviejuose Europos karuose. Gelbėjo ji anksčiau, turi ir vėl dalyvauti pagalbos teikime.

Grįžtą iš Europos amerikiečiai kariai parvyksta prislėgtu ūpu, kaip balsiai Europa atrodo. Tas ūpas gali pereiti ir pas mus. Dėl to *turim įsipareigoti nelaimingiesiems gelbėti.* Jei pagalbos mes Europai neteiksim, ten galime laukti anarchijos, chaoso, ne kokios nors sistemos revoliucijos, bet visuotinio sujrimo!

Mes, amerikiečiai, esam humaniški. Tik grynai iš šio taško žiūrėdami, jau privalom nelaimėj europiečiams gelbėti. Tarptautiniuose santykiuose daugiausia nuveiksime per šalpą.

Karui, destrukcijai parodėme savo galingumą. Dabar turim pasauliui parodyti, kad atstatymui Amerika dar daugiau gali prisidėti. Čia kaip tik privalom parodyti dosnumą ir pagalbą. Geriau duoti negu imt,—pareiškė, baigdamas kalbą Columbia radijo tinklo komentatorius Quincy Howe.

Raporteris

Viena Valanda

(Tęsinys)

Užėjus ant tilto, išsitiesusio per upę į Skirgaudų dvarą, grindinio dundesys pasirodė jam įtartinas, lyg daugelio burnų aštrūs dantys graužtų rąstus. Taifūnas ėmė karpyti ausimis. Atsiminė Valentas, kad šis tiltas mirties tiltu vadinamas, nes ne vienas Skirgaudų žemių žmogus nusikaltęs jo, dar mažo, valiai, dėdės globėjo buvo liepiamas mesti nuo tilto į upę. Atsiminė—ir kūnas pagaugais nuėjo, nes grindinio dundesys vis didėjo, lyg mirusieji būtų sumanę keršyti. Todėl jis pentinais paspaudė Taifūną ir šokte peršoko likusius grindinio sieksnius.

Čia pat prie rūmų ties koplyčia Taifūnas šokterėjo į šalį, ir pasirodė Valentui, kad jo protėviai, begulį koplyčios rūsy sandariuos karstuose, būtų atsikėlę.

Ties rūmais pasitiko atjojusį būrys tarnų ir enukas prievaizdas Argėla, dar prie Skirgaudų enelio gyvos galvos pradėjęs čia tarnauti. Jis alaikė balno kilpas Valentui nulipant, o tarnai uvedė į arklides Taifūną, juo gėrėdamies ir reikšmi pagarbą, kokia tenka pono mylimajam.

Ir kaip nustebo senis Argėla, žvilgterėjęs į nojo šeimininko veidą. Nebuvo jame įtūžimo, urio skatinamas jis išplakdintų keletą pirma pataikiusių darbininkų; nebuvo ir nemiegotų nakt atspindžio. Akys žiūrėjo blaiviai, kiek išsigansios, tačiau ta šviesa buvo tiek maloni, kad rąsino prityrusį prievaizdą parodyt į dangų ir art:

— Artėja audra. Gal ką įsakysit?

Valentas Skirgaudas tik numojo ir liepė prieizdai eit. Jis pats pasiliko kieme bestovįs. Au tikrai artėjo, žaibai raižė dangų ir dundėjo rtūs griaustiniai, lyg milžinai beskeldami titnas susivaidiję būtų.

Valentas paėjo atokiau už rūmų, tarp kuplių pų, iš kur kaip ant delno matėsi ten žemuje, tarp dviejų upių, Skirgaudų žemių darbikų kaimas. Nors jau buvo visai sutemę, bet vasario sutemoj aiškiai išsiskyrė pasišiaušusių inelių virtinės ir kur ne kur įžiebtas žiburėlis. g iš gilaus katilo dugno, iš ten pasiekė jo ausį letas nusigandusių balsų, greit išnykstančių varo prieblandoj, nes staiga susisuko vėjas, ėmė žti giria, lyg javų dirva viesulo blaškoma . . .

Ten, už upės, gyvena ir vargšė Liucina, kuri iūrėdavo į jį meiliom akim, tačiau kurios uogas isai išbarstė ir nuplakdino brolį. Eis jis ten, atlankys! . . . Bet juk jis niekad be reikalo ten nenukakdavo. Jei kada ir pasirodydavo raitas, pasigirsdavo moterų raudos ir vaitojimai. Ir dabar jo pasirodymas gali tik padidint nerimą.

Jis susilaikė ir nužingsniavo rūmų linkui. Bekopdamas laiptais lyg išgirdo už pečių keistą šlamėsį, bet—vėjas, pamanė, įsisuko pro atviras duris . . . Tačiau pasiskubino pasiekt savo menę.

Ant stalo degė daug žvakių, buvo paruošta vakarienė ir laukė tarnai. Tarnams paliepė eit gult. Pats krito užstalėn, bet jokio valgio nepalietė.

Audra visu smarkumu ėmė šėlti už rūmų. Ir Valentas pirmą kart pasijuto esąs toks vienas, toks neturtingas; neturįs nė vienos širdies, kuriai galėtų pasiguost. Buvo viena, bet ta išėjo, ir šią valandą prie jos dulkių verkiama, smilkoma smilkalais, grojama vargonais . . .

Jis paėmė nuo skobnių žvakidę ir leidosi kopti akmeniniais laiptais aukštyn į bokštą, į Skirgaudų giminės portretų menę, kur taip seniai buvo belankiusi jo koja.

Vos blausi žvakės šviesa apliejo menės sienas, į Valentą iš portretų sužiūro garbingieji protėviai ir gentys. Štai jo motina, lyg baltas šešėlis, įsipynęs į žydinčių rožių kerą. Jos žvilgsnis toks masinąs: ne be reikalo ją šventąja vadina . . . O štai senelė. Jos akys neriasi iš šių pilkų sienų kažkur į tolį. Ji atvažiavo iš tolimų kraštų su mylinčia ir dainuojančia širdim. Jos dainos plačiai pasklido žmonių lūpose . . . Čia jo agnusis protėvis, karo laisvės žygiais išgarsinęs jų herbą . . . Čia vėl vienas, ant knygų berymąs. Kiek gero jo protas atnešė žmonijai naujų kelių beieškant . . . Visi jie čia turtingi, visi garsūs, visi mylimi. Jiems nebaisi audra, nes jie savo padarė ir vistiek bus gyvi žmonių širdyse. O jis, ką gi padarė jis? Ar pamažino žmonijoj vargą, ar nušvietė jos skurdą, ar buvo nors mažu žiburėliu? Ne, ne, tūkstantį kartų ne! Jis buvo—ugnis naikintoja. Jis plakė tuos, kurių rankos sukrovė šiuos rūmus ir pripylė aukso į jo lobių skrynias. Jis tik lėbavo, plaukė kūno smagumuose—jis, gražių gražiausias, visko pertekęs jaunikaitis ir valdovas—nežinojo, tik dulkė esąs, tik vaško žvakelė, kurią gali užpūst mažiausia Viešpaties audra. Jam čia nėra paskirtos vietos tarp garbingų protėvių!

Jis atvėrė langą. Į bokštą įsisuko audra ir ėmė ūkti. Užpūtė žvakę. Kažkas subraždėjo—nukrito senelės portretas. Greit uždėrė langą ir buvo bešaunąs iš bokšto, bet užmynė koja senelės portretą, portretas lyg atgijo, ėmė švytėti, ir jis aiškiai išvydo skaidrias senelės akis ir išgirdo jos sukurtą dainą, auklės kadaise jam dainuotą:

Man po kojų einant lenkės smilgos,
iš šalių žydėjo mėlyni linai,
lyg dangaus žvaigždėtojo sklypelis . . .
Ir mąsčiau, ką paklausta sakysiu
savo Viešpačiui, pašaukusiam mane?—
— Teisk mane Tu iš darbų manųjų . . .

Jis pasileido iš bokšto į savo miegamąją menę, brito į patalus, apsiklojo galvą, kad negirdėtų audros, su kiekvienu širdies tvinksėjimu artėjančios, lenkiančios prie žemės medžius ir kaukiančios rūmų bokštuose.

Neaiškių kūkčiojimų srovė užliejo jo sąmonę, nemigo naktys užspaudė blakstienas—užsnūdo.

Užsnūdo ir regi:

. . . Atsiskyrė senelė nuo savo portreto, išėjo iš rėmų ir juda, lazda pasiramščiuodama kopia iš bokšto. Kauk, kauk,—skamba lazdos paliesti akmeniniai laiptai. Kaip šešėlis ji nusileidžia laiptais, išeina į kiemą ir artinas koplyčos linkui. Lazda ji paliečia užraktus—ir durys atsidaro. Ji nusileidžia į koplyčios rūsį, ir aiškiai girdis jos balsas:

— Kelkitės! Metas į sueigą . . .

. . . Ji vėl grįžta iš koplyčios ir artinasi į rūmus. Paskui ją seka, vis kyla iš rūsių tamsių stuomenų virtinė. Eina damos, eina riteriai, eina suvargę senutėliai ir kūdikiai—tai Skirgaudų giminės protėviai. Jie visi susirenka į didžiąją menę, susėda tamsoje už ilgojo stalo, ir senelė prataria:

— Jo nuodėmingas gyvenimas užtraukė šią Viešpaties audrą. Nepaliks čia akmens ant akmens, nebeliks žolės, nes dangus susimaišė su žeme ir nušluos visą apylinkę . . . Tai kaltė jo, kuriuo visi tikėjom ir kuris mus apvylė . . .

(Bus daugiau)

VAKARAS ANT EŽERO KETURIŲ KANTONŲ

Ežero skaisčios bangos liūliavo
Žaliu smaragdu,
Laivą be irklo varė, lingavo
Vėsos dvelkimu.

Saulė už Alpių leidos sutingus;
Varpai Lucernos
Dievui aukojo darbus vargingus
Žmogaus ir gamtos.

Medžių ant saulės kepintas lapas
Nuspindo rasa;
Rožių iš kalno papūtė kvapas
Skania sveikata.

Audžiau, nurimęs, aukso svajones
Aušros spinduliais,
Lėkė jos, skrydo pilnos malonės
Padangių keliais.

Vedė jas paukščių kelias žvaigždėtas,
Lydėjo širdis,
Į tolimąsias, į numylėtas
Tėvelių šalis!

Kiek atminimų-atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos!

Ten, kur palangėm's stiepias sužiurę
Žemčiūgų žiedai,
Kur raudonmargę kreipia kepurę
Jurginų pulkai,

Ten, kur sesutės rūta dabina
Kasas nuo mažens,
Kur juodbėrėlį brolis augina
Balnot ant rudens,

Ten, kur Dubysos mėlyna juosta
Banguoja plati . . .
Ko ašarėlė, ko tu per skruostą
Nužibus riedi?!

Ten tai prabėgo mano brangiausi
Jaunystės laikai!
Ir po tiek metų pats savęs klausi,
Tai vien tik sapnai?

Kiek atminimų-atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos!

Maironis

JŪRA

O tamsiai mėlyna, beribė, gaivalinga
Ir putų puokštėm pasipuošusi, graži
Kaip viša tai gražu, atrodo, ir prasminga,
Kaip meš, žartum lašeliai, niekingi ir maži . . .

Ten, už akiračio, širmi žirgai sužvinga,
Lyg laimės valanda krūtinėje aiži,
Kuri, akimirksniui širdy pražydus, dingo,
Bet grįžta nuolatos ir vėl rankas grąžyt . . .

O eis taip tūkstančiais, kaip ėjo, metai—
Vis mėlyna, graži ir amžinai gyva
Tu mus viliodama žavėsi apgava,

Lyg pasaka apie Kastytį ir Jūratę . . .
Jį smigs kažkam, kaip man šiandieną sminga
Širdin, ir bus gyvą ir panašiai prasminga . . .

J. Aistis

Jie Musų Nepamirš

— Mamyte, ar tikrai dėdės iš Amerikos mums atsiųs drabužių?

— Tikrai, dukrele, šią žiemą jau nešalsime! Amerikos Lietuvių Bendrasis Fondas išsiuntė mums drabužių, avalynės ir patalynės, dabar daugiau renka.

— Koki geri tie amerikiečiai, kad mūs, vargšų karo pabėgėlių, nepamiršta!

— Nepamiršta, mažyte, nepamiršta. Skaičiau, kad BALF sandėlys gauna drabužių ir batelių iš visos Amerikos. Mums juos dovanoja visų tautų žmonės. Jie mus nelaimėj užjaučia.

— Kaip bus gerai, mamyte, ką nors gauti iš Amerikos! O mūs dieduko, mamyte, ar amerikiečiai nepamirš? Jam taip reikia batų, šiltų skalbinių, švarko ir šiltto palto!

— Gausim visko, dukrele. Dabar žada daugiau drabužių ir vyrams sudovanot ir pasiųst. Tą BALF sandėlio adresą taip gerai atsimenu, kad niekad nepamiršiu. Juk tai ta pati vieta, kur prieš 30-tį metų mūs giminės ir dėdės vakarėlius rengdavo, prakalbas ruošdavo. Dabar žmonės drabužius ten siunčia. Jiems nė adresuot nereikia. Sandėlio paprašo, jo darbininkai pasiunčia spausdintus adresus, kuriuos tik prilipdo prie pundo ir neša į paštą. Adresas taip užrašytas: United Lithuanian Relief Fund Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI KARININKAI

Surinko IZABELĖ BALTRAMAITIENĖ

(Pabaiga)

Lt. Edmund Wallakevage (Valukevičius), U. S. A., iš Minersville, Pa., lakūnas.

Major George Warren (Versiackas), U. S. A., iš Boston, Mass., gydytojas.

Lt. Anthony J. Williams, U. S. N., iš Chicago, Ill., dantų gydytojas; 1944 m. buvo Camp Shoemaker, Californijoje.

Lt. Eleanore Wingaris (Varnagirius), Army Nurse Corps, iš Minersville, Pa., slaugė.

Capt. Felix C. Winskūnas, U. S. A., iš Chicago, Ill., gydytojas; už ypatingą pasižymėjimą tarnyboje Prancūzijoje apdovanotas Bronze Medal.

Ensign Yankauskas, U. S. N., iš Wilkes-Barre, Pa., slaugė.

Lt. Joseph D. Yashkas, A. A. F., iš Wilkes-Barre, Pa., bombonešio bombardierius; yra gavęs Air Medal; 1944 m. buvo Anglijoje.

Capt. Jeronimas Yocis, U. S. A., iš Indiana, Harbor, Ind.; 1945 m. pradžioje buvo Europoje sužeistas.

Capt. S. W. Yudicky (Judikis), iš Manchester, N. H., gydytojas.

Lt. Anthony A. Yukna, U. S. N., iš Middleboro, Mass., lakūnas; po 15 mėnesių kautynėse Pacifiko salose, kur dalyvavo 40 bombardavimuose ir misijose, jis 1945 m. gegužės mėn. grįžo į J. A. V., yra apdovanotas Oro Laivyno Medaliu ir citacija.

Lt. Henry Yuskevich, A. A. F., iš New Britain, Conn.

Lt. J. J. Yutkus (Gillis), U. S. N., iš Chicago, Ill., tarnauja Pacifike.

Lt. C. Zabelskis, U. S. A., iš Maspeth, L. I., N. Y., 1945 m. gegužės mėn. baigė karininkų mokyklą.

Lt. Robert C. Zakaitis, A. A. F., iš Worcester, Mass., lakūnas, už pasižymėjimus gavo Air Medal.

Lt. Vitold Zalnieraitis, U. S. A., iš Lynn, Mass., 1945 m. pradžioje pateko į vokiečių nelaisvę.

Capt. Joseph Zanecosky, U. S. A., iš Shenandoah, Pa., 1944 m. grįžo į J. A. V. iš Alaskos

Lt. Malvina Zapėnaitė, Army Nurse Corps, iš Lawrence, Mass., slaugė, po ilgos tarnybos Persijoj ir Indijoj 1945 m. pradžioje grįžo į J. A. V. ir paskirta į No. Carolina.

Lt. Anthony Žardeckas, U. S. A., iš So. Boston, Mass., už ypatingą narsumą kautynėse Europoje 1945 m. apdovanotas Bronzine Žvaigžde su Oak Leaf Cluster.

Lt. Albert Zavorskas, U. S. M. M., iš Worcester, Mass.

Lt. Alfonse Žebrauskas, U. S. A., iš Chicago, Ill.

Lt. Agnes Roberts (Sakalauskaitė), WAC, iš Mahanoy City, Pa.

Ensing Peter Rubinas, U. S. N., iš Chicago, Ill., lakūnas, 1945 m. pradžioje baigė "Annapolis of the Air," Pensacola, Fla.

Lt. Charles Rusackas, U. S. A., iš Chicago, Ill.

Lt. Joseph Zeledonis, U. S. A., iš Cleveland, Ohio, 1945 m. pradžioje dingo be žinios per karo veiksmus Europoje.

Lt. Anna Zemond, Army Nurse Corps, iš Minersville, Pa., slaugė.

Lt. Peter Zenas (Zienius), U. S. A., iš Minersville, Pa., lakūnas.

Capt. Al. Židanavičius, U. S. A., iš Brooklyn, N. Y.

Lt. Alen Žiekytė, iš Binghampton, N. Y., slaugė.

Lt. Vyt. Žilinskas, A. A. F., iš Philadelphia, Pa., lakūnas.

Lt. Loretta Žilis, WAC, iš Chicago, Ill.

Lt. Mary Zinke (Zajankauskaitė), Army Nurse Corps, iš Brooklyn, N. Y., slaugė, 1945 m. buvo Utica, N. Y.

Lt. Constance Zubaitis, iš Manchester, N. H., mokytoja.

Lt. Žukas, WAC, 1944 m. liepos mėn. buvo Fort Des Moines.

Major Edward Žukauskas, U. S. A., iš Brooklyn, N. Y., gydytojas.

JAUNUOLI,

Jei nori tapti kunigu misijonieriu ir pasišvęsti kilniam sielų gelbėjimo darbui, stok į *Lietuvių Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyną*, Mount St. Francis, Greene, Maine.

Į Pranciškonų vienuolyną priimami visi katalikiškų šeimų sūnūs, kurie yra baigę High School.

Jaunuoliai, įstoję į vienuolyną ir atlikę vienų metų novicijatą Tėvų Pranciškonų kolegijose, vienuolyno lėšomis, ruošis kilniam misijų darbui.

Dėl smulkesnių priėmimo sąlygų prašome kreiptis šiuo adresu: *Franciscan Monastery, Rev. Justin Vaškys, O. F. M., Mount St. Francis, Greene, Maine.*

New York (LAIC)—Lietuvos Respublikos laivai *Lithuania, Balanda, Ūdra, Lapė* ir *Rimgaila* susirado viename vakarų Europos uoste.

ŠIAULIŲ "AUŠROS" MUZIEJAUS LIKIMAS

New York (LAIC)—(iš liepos 5 d. Argentinos Lietuvių Balso) "Aušros" muziejaus pagrindinis skyrius buvo—etnografijos. Šalia jo dar veikė archeologijos, istorijos, liaudies ir šių dienų meno ir gamtos skyriai. Muziejus, savo rinkinių verte, jų kaip mokslinės medžiagos būdingumu, o ypač eksponatų kiekiais, toli pranešė visus tos rūšies mūsų krašto muziejus. Jo rinkiniai susidėjo: etnografinių—per 8150 eksponatų; archeologinių—3000; numizmatikos—3000; meno (senovės ir šių dienų)—2,000; istorijos (baudžiava, 1863, 64 m. sukilimas)—per 200, be to—14,000 drugių kolekcija. Archyvo sandėliai buvo perpildyti įvairia labai brangia etnografinių tyrimų medžiaga su 90 ištirtų vietovių bylomis; tų bylų turinys—ištirtųjų vietovių būtovės aprašymai, sodžiaus statybos ir architektūros inventarizacinė medžiaga (braižiniai ir planai, foto nuotraukos, aprašymai ir tt.). Be to, muziejus turėjo būdingą, kelius laikotarpius apimantį iškarpų rinkinį (muziejininkystė, etnografija, istorija, geografija ir kt.). Vien tik įvairių sričių foto negatyvų muziejuje buvo daugiau kaip 14,000. Muziejaus biblioteką sudarė daugiau kaip 10,000 specifinio turinio bei senoviškų knygų, iš kurių apie 300 rankraštinių ir 336 žemėlapiai.

Vokiečiai savo okupacijos metu išvogė ketvirtadalį eksponatų. O kada naciai rekvizavo muziejaus patalpas, Šiaulių gyventojai slėpė muziejaus turtą, kur galėdami: mieste, kaimuose ir aplinkiniuose miesteliuose.

Dalis eksponatų žuvo dviejuose sandėliuose Šiauliuose, karo gaisro metu. Keletas dėžių žuvo Kužių, Kuršėnų ir Papilės bažnyčiose bei kaimuose.

STALINAS TARĖSI SU PATRIARKU

New York (LAIC) — Sovietų laikraštis "Izvestija" praneša, kad Stalinas stačiatikių (pravoslavų) bažnyčios reikalais posėdžiavo su Maskvos ir visos Rusijos patrijarku Aleksiejumi. Posėdžiuose dalyvavo metropolitas Arutickis ir protopresbiteris Kolčickis. Iš valdžios pusės dar dalyvavo užsienio komisaras Molotovas.

Iš fakto, kad posėdžiuose dalyvavo ir užsienio reikalų komisaras, galima spėlioti, kad Sovietų vyriausybė yra užsimojusi savo politiniams tikslams panaudoti ir užsienyje esančias stačiatikių bendruomenes.

Nuo to laiko, kai "Politbiuro," sekdamas carų politiką, nutarė provoslavų bažnyčią panaudoti savo propogandos reikalams ir Rusijos imperialistiniams siekimams, rusų dvasininkams atsidarė ir Kremliaus rūmų durys. Seniau jiems buvo atviri tik . . . kalėjimo vartai.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 2-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Valčaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėj.

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po 9 val. Mišių parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų Šv. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 42-ros kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų Kazio Mikučionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną bažnytinėj svetainėj po pirmų mišių.

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną parapijos svetainėje, tuojau po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa. — 126 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16 dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubo rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Malonėkite visi nariai sueiti.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną paprastoj vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų, Lamsargienės svetainėp, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis. — 227 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną po sumos Šv. Ambraziejaus pobažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa. — 244 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuoj po sumos Atsimainymo Viešpaties parapijos svetainėje, 64-26 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopo susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų Simono Stoškūno namuose.

PORT CARBON, Pa.— 282 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

KORN KREST, Pa.—299 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną 2 val. po pietų.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną tuojau po sumos pobažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną pirmininko namuose, 43 State Street, Danbury, Conn.

"VAI LEKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. *Kaina 75 centai.*

Užsisakant kreipkitės į *"GARSAS," P. O. Box 32 Wilkes Barre, Pa.*

NEPAPRASTAS MASSACHUSETTS APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

LRKSA Massachusetts apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyks rugsėjo 30 d., 1945 m., Šv. Petro lietuvių parapijos svetainėje, 5-ta gatvė, So. Boston, Mass.

Pradžia 1:30 po pietų.

LRKSA Mass. apskrities kuopos kviečiamos išrinkti savo atstovus ir dalyvauti apskrities suvažiavime, nes yra daug svarbių reikalų. Susivienymo centras praneša, kad LRKSA turės kitą naujų narių prirašymo vajų nuo rugsėjo 15 dienos iki gruodžio 31 dienos 1945 metais.

Visos LRKSA Naujosios Anglijos kuopos, kad ir nepriklausančios prie apskrities, dalyvaukite suvažiavime, o kurios kuopos negalėsite dalyvauti, tai prisiųskite gerų sumanymų dėl Susivienymo gerovės.

Taipgi maloniai prašome gerbiamų dvasiškių dalyvauti apskrities suvažiavime.

V. J. Kudirka, pirmininkas,
37 Franklin Street,
Norwood, Mass.

K. A. Venčius, raštininkas,
290 Lawrence Street,
Lawrence, Mass.

ŠVEICARIJOJ GYVENANČIŲ LIETUVIŲ PASIRODYMAS

LAIC korespondentas iš Berno mums praneša:

Yverdone apgyvendintieji lietuviai tremtiniai rugpiūčio 1 d. —Šveicarijos tautos šventės proga—pasirodė plačiajai šveicariečių visuomenei lietuvių liaudies dainomis ir tautiniais šokiais ir susilaukė didžiausio pasisekimo. Nors ir gyvendami sunkiose sąlygose, pabėgėliai aktingai prisidėjo prie gero lietuvių vardo pagarsinimo Šveicarijoje.

Jau per ankstybesnįjį lankymąsi pas tremtinius buvau patyręs apie jų sumanymą paminėti Šveicarijos tautos šventę ir tuo padėkoti šveicariečių tautai už priglobimą. Šiam projektui įgyvendinti buvo kruopščiai ruošiamasi, ir štai rugpiūčio 1 d. Yverdono gatvėmis žygiavo didokas būrys lietuvių, nešusių eisenos priešakyje Lietuvos ir Šveicarijos vėliavas.

Minėjimo programa susidėjo iš dviejų dalių. Popiet Lietuvių Židinio salėje, dalyvaujant rinktiniams Yverdono įstaigų ir visuomenės atstovams bei Lietuvos pasiuntinybės nariams su ministeriu dr. J. Šauliu priešakyje, tremtinių chorai atliko koncertinę dalį. Tenka atkreipti dėmesį, kad tremtiniai įstengė sukurti net kelis chorus. Programoje skambiais balsais pasižymėjo mišrus choras, bet šalia jo susirinkusius žavėjo vyrų choras ir mergaičių kvartetas. Gilų įspūdį paliko taip pat vaikų choras, gražiai padainavęs kelias daineles. Chorų dirigentas, lygiu būdu tremtinių komiteto sekretorius ir laisvolaikio tvarkytojas gali pagrįstai didžiuotis pasiektais rezultatais. Gausingi klausytojai dainininkams atsidėkojo nesibaigiančiu rankų plojimu. Židinio salė buvo išpuošta tremtinių dailininkų nutapytais paveikslais, tautinėmis vėliavomis ir Lietuvos valstybės ženklais. Visa tai dar labiau kėlė šventinę nuotaiką.

Po dainų publika buvo pakviesta į Židinio aikštelę, kurią vykusiai parengė patys tremtiniai. Iš akmenukų buvo skoningai padirbdinti Vyties ženklas ir Šveicarijos vėliava, kuri taip pat plevėsavo aukštai eglių viršūnėse. Akordeonų garsų lydimos, aikštelėje pasirodė grakščios lietuvaitės, apsirengusios tautiniais rūbais. Jos puikiai pašoko kelis tautinius šokius, susilaukdamos nusipelnytų ovacijų. Žiūrovai tiek šokiais, tiek tautiniais rūbais stačiai žavėjosi. Šokėjų grupei sumaniai vadovavo p-lė A. S. Šalia visų kitų tremtinių su Židinio komitetu priešakyje, pasišventusiai dirbo tautietės, per trumpą laiką pasiūdamos tokį didelį tautinių rūbų kiekį. Visa šventė buvo gražaus ir darnaus pabėgėlių darbo išdava.

Jeigu minėjimo iškilmių židinio salėje bei aikštėje galėjo žiūrėti rinktinė Yverdono visuomenė, tai antroji dalis buvo skirta visiems miesto gyventojams. Mat, tautos šventės proga buvo surengta tradicinė eisena miesto gatvėmis. Lietuviai pabėgėliai toje eisenoje irgi dalyvavo. Yverdono miesto vadovybė lietuviams paskyrė garbingą vietą. Tuojau po kariuomenės bei savivaldybės pareigūnų eisenoje žygiavo lietuviai. Tur būt, pirmą kartą Yverdono gatvėse plevėsavo Lietuvos trispalvė. Bet ypač spalvingą, ir atmintiną grupę sudarė tautiniais rūbais apsirengusios lietuvaitės. Kur tik tremtiniai pasirodė, visur jie buvo sutinkami ir palydimi plojimais. Lietuvaičių dalyvavimas eisenoje sudarė tikrą dienos sensaciją. Tad nenuostabu, kad Yverdono miesto visuomenės būrelis įsteigė tam tikrą fondą mūsų tremtiniams remti. Pirma dovana Židiniui jau įteikta. Savo gražia eisena bei kultūringumu lietuviai tremtiniai iš viso yra užkariavę Yverdono visuomenės simpatijas. Miesto savivaldybės pirmininkas savo prakalboje šventės aikštėje tatai viešai patvirtino.

Kai eisenai pasibaigus tremtiniai grįžo į Židinį, dainuodami lietuviškas dainas, juos ilgai lydėjo yverdoniškių plojimai. O vakarą Židinio salėje buvo surengtas pasilinksminimas, kurio metu, be šokių ir muzikos, tremtiniai pasižymėjo sveiku sąmojum, apdainuodami savo gyvenimą ir dienos įvykius bei išleisdami aktualijų "laikraštį."

Į iškilmes buvo atvažiavęs būrelis lietuvių iš Cossonny ir Mollendruz darbo stovyklų.

BALTIMORE, MD.

Iš LRKSA 13-tos Kuopos Susirinkimo

Rugsėjo 2, 1945, buvo reguliaris LRKSA 13-tos kuopos susirinkimas.

Nutarimų raštininkė Mrs. Ona Gruckūnienė jau pasveikus ir dalyvavo susirinkime.

Be kitų kuopos reikalų, plačiai svarstytas Susivienymo naujų narių vajus, kuris prasidės rugsėjo 15-tą.

Jau karas pasibaigė, tai esam liuosi nuo karinių rūpesčių, galime padirbėti Susivienymo gerovei. Kurie įsirašys vajaus laiku—mokės mažesnes duokles, negu tie, kurie prisirašys, kai certifikatai bus pertvarkyti.

Nutarta tinkamai pasidėti prie pagerbimo puotos dėl kun. A. Dubinsko paminėjimui 15 metų darbuotės Šv. Alfonso parapijoje. Puota bus rugsėjo 23-čią.

J. G. B.

Detroit, Mich.—Rugsėjo 6-tą paskelbta, kad Detroito rajone streikuoja 40,000 dirbtuvių darbininkų.

OKUPANTAI PAVERGĘ IR MOKYKLAS SAVO PROPAGANDAI

New York (LAIC)—Komunistų partijos centro komiteto posėdyje, įvykusiame Vilniuje, nusiskųsta kadrų trūkumu ir nutarta daugiau rūpintis jaunų komunistų gaminimu. Mokyklose neleidžiama veikti jokiai kitai ideologinei organizacijai, kaip tik komjaunuoliams ir raudoniesiems pionieriams. Kas mėnesį šaukiami mokytojų susirinkimai, net ir valsčiuose, ir ten jie instruktuojami partinės linijos dvasioje.

RŪPINSIS BENAMIAIS LIETUVIAIS

New York (LAIC)—National Catholic Welfare Conference War Relief Services egzekutyvio direktoriaus padėjėjui kun. E. E. Swanstrom išvykstant į Europą, kai kurie lietuviai kreipėsi, kad jisai paglobotų ir jų artimuosius. Kun. E. Swanstrom pažadėjo tą padaryti.

Europoje Vatikanas jau yra pasiuntęs dvi pagalbos misijas rūpintis benamiais. Viena susidėjo iš 50 asmenų, daugiausia kunigų, gydytojų, gailestingųjų seserų ir techniškojo personalo. Kita grupė su savimi gabenosi medikamentų, maisto, drabužių. Jie aplankė apie 20 koncentracijos stovyklų ir suteikė vienokią ar kitokią pagalbą 2 milijonams įvairių tautų benamių.

APIE SOVIETŲ RINKIMINĘ KOMEDIJĄ LIETUVOJE

New York (LAIC)—Paskutinėje Reader's Digest laidoje (rugsėjo), žinomas publicistas ir radio komentatorius William Hardt rašo "Eight Things to do About the Soviet Union."

Sovietų politiniam raketui pailiustruoti, autorius tarp kitko, prisimena ir tą faktą, kad per Maskvos neapsižiūrėjimą, "rinkimų išdavos buvo Londone paskelbtos 24 valandoms anksčiau nei rinkiminės urnos buvo užantspauduotos.

LIKVIDUOJASI OWI

New York (LAIC)—Prezidento dekretu, nuo š. m. rugsėjo 15 d. Office of War Information panaikinamas. Tuo pačiu dekretu Užsienine OWI pereina Valstybės Departamento žinion.

RŪBŲ IR AVALYNĖS RINKIMO DARBAS GYVĖJA

Kai kurie BALF skyriai, parapijos ir talkininkaujančiosios draugijos dirba labai intensyviai. Kiti skyriai, dėl vasaros karščių, dar neišsijudino visu tempu veikti, bet baigia susiorganizuoti ir darbą intensyvina.

Daug skyrių, parapijų ir draugijų susiorganizavusių į vienetus, vieni kitiems talkininkaujančius, labai gražiai dirba sutartiną bendrą darbą. Didesnėse kolonijose veikia apskritys, kurias sudaro veiklieji apylinkės skyriai. Tos apskritys, kai tik galima ramiau posėdžiauti, jau šaukia skyrių susirinkimus, apkalba rūbų ir avalynės rinkimą, planuoja vėsesniam sezonui darbus. Moterys organizuojasi į mezgimo ratelius, vyrai savanoriai taiso sudėvėtus batus, moterys pataisinėja apdriskusius drabužius. Dar kitos grupės siuva vaikučiams rūbelius. Gabesnieji veikėjai bizniui pereina siuvyklas, valgyklas, gauna paliktų drabužių, ypač vyriškų, pamestina kaina arba ir visai nemokamai.

Gazolino automobiliams gaunant kiek kas nori, žymiai palengvėjo drabužių surinkimas. Tas darbą žymiai paspartins.

Apskrities ar rajono posėdžiuose mūsų šalpos veikėjai dalosi patyrimais, vieni iš kitų mokosi.

Tiek centro, tiek sandėlio žmonės užversti darbais: siuntinėti spausdinius, priiminėti drabužius, palaikyti susirašinėjimą ne tik su skyriais, bet visu pasauliu, kur bent vienas lietuvis yra reikalingas pašalpos. Tokiu momentu apskrities veikėjų talka labai pageidaujama. Apskrityse, kaip ir skyrių valdybose, ypač rūbams rinkti komisijos veikia pasišventę, darbštūs, sąžiningi, energingi veikėjai, kurie savo žmones, savo apylinkę, savo darbo sąlygas geriausiai žinodami, darbus suplanuoja, veikia ir turi geras pasekas.

Surinktuosius, paruoštus drabužius ir avalynę veikiamieji skyriai, parapijos, draugijos, vieniai, ne vien lietuviai, bet ir kitataučiai siunčia į *United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 8-6203.*

LIETUVOS ŽEMĖ DIRVONUOJA

New York (LAIC)—Maskvos šaltiniai praneša komisarų pageidavimą, kad Lietuvoje šiemet būtų užsėta 2 milijonai hektarų žemės. Net jei ir tą pavyktų įvykdyti, nemaži Lietuvos plotai visvien pasiliktų bedirvonuoją. Dirbamos žemės Lietuvoje buvo prieš šį karą 2,735,900 hektarų, gi įskaitant Vilniaus sritį—žymiai daugiau. Nepriklausomoje Lietuvoje ūkininkai pasižymėjo darbštumu ir buvo padarę didelę pažangą, ypač gyvulių ūkio srityje. Dabar, Lietuvoje, plečiant komunistinių dvarų sistemą, ūkinis gyvenimas turės neišvengiamai smukti. Tą rodo statistiniai daviniai. Pavyzdžiui, paskutiniais metais prieš šį karą—keturios Baltijos valstybės (Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva) teturėdamos tik 11 milijonų gyventojų, savo užsienio prekyba net 72,000,000 dolerių. Palenkė Sovietų Rusiją, turinčią 170 milijonų gyventojų ir valdančią septintą dalį viso pasaulio. Pagaliau, ir šis karas parodė komunistinio ūkio silpnumus: Sovietų Rusija išsilaikė tik dėl amerikoniškojo lend-lease. Kaip žinome, Rusijoje stokuoja net kiekių paprasčiausių dalykų, kaip adatų, siūlų ir t.t.

LIETUVOS VALSTIEČIAI KERTA MEDŽIUS DONBASO KASYKLOMS

New York (LAIC)—Maskvos laikraštis "Izvestija" atspausdino, vadinamo, Darbo Valstiečių suvažiavimo, įvykusio Vilniuje, "sveikinimus" Stalinui. Iš telpančių sveikinimo pasigyrimų matyti, kad Lietuvos valstiečiai buvo verčiami ruošti aerodromus, taisyti geležinkelius, plentus, tiltus ir kitus su karu surištus dalykus. Jie turėjo vežti grūdų pyliavas naujiesiems krašto šeimininkams. Lietuvos valstiečiai netgi gamino miško medžiagą, reikalingą Donbaso kasykloms. Šalia to—turėjo aukoti lėšas tankų, lėktuvų gamybai, savo skurdžias pajamas skirti valstybinei paskolai ir valstybinei loterijai. Iš to sveikinimo matyti, kad pasipriešinimas raudoniesiems okupantams Lietuvoje tebesitęsia, nes valstiečių vardu žadama kovoti su "lietuviško nacionalizmo įšgamomis." Nėra abejonės, kad į tą kategoriją įskaitomi visi, kurie laukia tikrosios Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

OKUPANTAI "STACHANOVIŠKAI" GAMINA ADVOKATUS LIETUVAI

New York (LAIC)—Amerikos lietuvių komunistų spaudoje vienas rusų pataikūnas džiaugiasi, kaip jisai "per metus kitus" tapo advokatu. Jis tebuvo baigęs tik tris pradžios mokyklos skyrius. Vokiečiams okupuojant Lietuvą, jisai išvyko į Rusiją ir tenai, net rusų kalbos nemokėdamas, baigė juridinius kursus dvimetinėj, juridinėj mokykloj, tuo pačiu laiku dirbdamas praktikanto darbą advokatūroj, grįžo į Lietuvą advokatu.

Laisvoje Lietuvoje aspirantas tapti advokatu turėjo baigti gimnazijos aštuonių metų kursą, ketverius metus lankyti universitetą ir dar atlikti praktiką, taip, kad nuo pradžios mokyklos, turėjo dar beveik 15 metų studijuoti ir praktikuotis, kol likdavo tikru advokatu. Bolševikų pataikūnai, nė pradžios mokyklos nebaigę, kaip jie patys skelbiasi, "per vienus kitus metus" lieka "advokatais." Iš to galima spręsti, kaip mažai begerbiama teisė Lietuvoje. Kam gi okupantams reikia teisės specialistų, kad žmonės tremiami ir gaudomi be teismo. Juo tamsesnis "advokatas" ar "teisėjas," tuo jis paklusnesnis įrankis okupantų slaptosios policijos rankose.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, Tilžės spaudimo, gražiais seluloido viršais, $1.75. **Vainikėlis**, maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, paprastu apdaru, 65c.; **Istorija Seno ir Naujo Testamento**, 25c.; **Mikaldos Pasakojimai Pranašystės**, 25c.; **Kantri Elena**, graži pasaka, 25c.; **Gudrus Piemenukas**, graži apysaka, 25c.; **Eustakijaus Gražus Apsakymas** iš Pirmų Amžių Krikščionybės arba Išganymas Šv. Kryžiuje, 128 pusl., 35c.; **Sveikata Ligoniams**, knygelėje aprašoma vaistiškos žolės, 25c.; **Lengvas Būdas Išmokti Angliškos Kalbos**, 25c.; **Sapnų Knyga** su paveikslais, $1.25; **Sapnas Marijonant Kalno Alyvų**, 15c.; **Kapitonas Velnias**, apysaka, $1.25; **Burtininkas Burtininkė**, 35c.; **Naujas Savizrolas**, juoklingi skaitymai, su paveikslais, 50c. **Džian Bambos Spyčiai ir Jo Pamokslai**, 35c.; **Aficieris ir Karelvis**, 15c. **Dainų Knyga**, apie 107 gražiausių lietuviškų dainų, 75c.; **Saulės Ritulio Visemis Planetomis ir Jų Kelionės**, su paveikslais, 40c.; **Gyvenimas Stepo Raudnosio**, su paveikslais, 30c.; **Stebūklingas Žerkolas**, 25c.; **Laimė ir Pinetos**, 25c.; **Raginis**, gražios pasakos, 35c.; **Girtuoklių Gadinkos**, 15c.; **Kvės Nauda ir Sūrių Padarymas**, 25c.; **Paterėjas Vyrams ir Moterims**, kad apsisaugoti nuo ligų ir kitoki reikalingi pamokinimai, 30 paveikslų, $1. **Pekla, Kam Ji Reikalinga?** su paveikslais, 30c.; **Paparčio Žiedas**, apysaka (kad paparčio žiedą turėsi, tai viską žinosi), 20c.; **Raktas į Gyvenimą**, 15c. **Rožančiai**, juodi medinukai, po 25c., kukaviniai juodi su stacijų kryžiais po 50c., toki patys, tik ilgesni ir stambesni, po 75c.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Nervų ir nuo sutukimo po 85c.; Inkstų arbata, varo akmenėlius, 60c.; Kraujo Valytojas, 60c.; Kosulio, Kokliušo ir Dusulio, po 60c.; Vandininės ir Širdies Ligos, 60c.; Pataisymui Vyriškumo, 85c.; Nuo Užsisenėjusio Kataro (hay-fever), 85c.; nuo Cukrinės Ligos (diabetų), 85c.; nuo Prastlimo ir Plaisakų, 60c.; Nemalonaus kvapo iš burnos, 85c.; Reumatiškų sąnarių, 60c.; Palangos Trejankės (stambios), 60c.; nuo surūgusio pilvo (heartburn), 85c.; Pailių arbata arba mostis, po 85c.; nuo lytiškų ir vėžio ligų, $1.25; Mostis, stabdo visokį niežėjimą, rožę (eczema), gydo įpjovimus, nudegimus ir t.t., $2.25; kamparas—už pakelį 25c.

M. ŽUKAITIS, 332 Dean St., Spencerport, N. Y.

LITHS IN THE SERVICE

Ensingn Kaminskas Gets Commission

Ensingn George J. Kaminskas, son of Mr. and Mrs. Anthony C. Kaminskas of 27 Joseph Lane, Wilkes-Barre, Pa., was recently commissioned an ensign in U. S. Maritime Service, upon graduation from Merchant Marine Officers' School at Fort Trumball, New London, Conn. He is now in the Pacific area.

Ensign Kaminskas entered Sheepshead Bay Training Station on March 12, 1943, for his recruit training and served at sea until March 1, 1945, when he entered officers' school at Fort Trumbull. While at sea, he visited Egypt, Scotland, England, Panama, Cuba, Algeria, Moroco, Gibraltar and France.

Ensign Kaminskas has two brothers in service, S/Sgt. Joseph in Assam, India, with the Air Corps, and Petty Officer 1/c Anthony, an instructor on underwater welding.

Sgt. Frank Yanulevius Dies of Wounds

Sgt. Frank Yanulevius, 23, died of wounds on August 12, 1945, according to a telegram received by his wife, Mrs. Hazel Yanulevius, daughter of Mrs. Catherine Rowles of Barnes St., Ashley, Pa. Sgt. Yanulevius is the son of Mr. and Mrs. Joseph Yanulevius of 53 Forest Street, Wilkes-Barre. He is the father of two sons, Frank, Jr., 2, and Raymond, 5 months. Also surviving are two brothers, William with the Air Force in Germany, and Edward of Mountain Top, and two sisters, Josephine and Helen, at home.

In service since October 23, 1942, he went overseas in June, 1945.

He attended GAR High School and was employed at Huber Colliery before entering the service.

Knights of Lithuania Members Have Reunion

A Servicemen's surprise reunion was held on July 22nd, when eight members of the Knights of Lithuania, Council 116, Worcester, Mass., realized that they had drawn leaves and furloughs at the same time, and had arrived home from all parts of the world.

Henry F. Burda, G. M. First Class, of 176 Perry Avenue, on a 30-day furlough after serving over four years in the Navy. He wears the Presidential Unit Citation, a Commendation Ribbon, the European Theater of Operations Ribbon and Four Battle Stars, the Asiatic-Pacific Ribbon with two Stars, the American Theater of Operations and the Pre-Pearl Harbor Ribbon.

Sgt. William Burokas, U. S. Army, of 94 Ward St., after 32-months of overseas duty with a unit in the U. S. Signal Corps attached to an Interceptor Command, upon completion of his leave, left for a B-25 Air Field in Arizona, where he is a member of the 3rd Air Force Ground Crew.

Albin R. Glavickas, A. R. M. Third Class, of 24 Seymour St., left on July 23rd for North Island, San Diego, California, where he is an Instructor in Link Instrument Training. He entered the U. S. Navy over two years ago.

Staff Sgt. Peter Jonitis, of the USAAF, and of 7 Diamond St., just arrived from England and 30-missions over enemy territory, as a Ball Gunner in a B-24 Bomber. He wears the Air Medal with Three Cluster, the Presidential Unit Citation, and the European Theater of Operation Ribbon with two stars. He has six-months of overseas duty.

Sgt. Juseph J. Jurgelonis, U. S. Army, and of 14 Seymour St., a member of the 43rd Division, who has served in the Army for eight and one-halfs. Just returned from the Pacific War Zone after being hit in the arm by a Japanese machine-gun slug. He has earned—in the Philippines and New Guinea, the Philippine Medal of Liberation with one star, the Combat Infantryman's Badge, the Asiatic-Pacific Theater of Operations Ribbons, the American Defense Ribbon, and has the Purple Heart Medal with an Oak Leaf Cluster coming to him. He is convalescing at Lovell General Hospital, Fort Devens, Mass.

Corp. Anthony Leketas, U. S. Army Air Force, and of 324 Millbury St., recently returned to the United States on a 30-day furlough, after being overseas for 18-months with the Eight Air Force. He wears the European Theater of Operations Ribbon.

Albin A. Rakauskas, E. M. Third Class, U. S. Navy, of 46 Windham St., who spent 11-months of duty aboard an attack transport in the Pacific—which took part in the Invasions of Leyte, Saipan and the Palau Islands, has been attending an Electrician's School in Washington, D. C. He has been awarded the Philippines Liberation Ribbon, the Asiatic-Pacific, and the American Theater of Operations Ribbon.

Sgt. Michael Saurusaitis, U. S. Army, of 5 Fifth Ave., home on a weekend pass from Fort Devens, where he is serving with the First Service Command. He has been to England, France, Belgium and Germany in his four months of overseas duty. While fighting in Germany, he was captured by the Jerries, but was rescued two days later by American troops. He has earned the European Theater of Operations Ribbon with Two Battle Stars; The American Theater of Operations Ribbon, and the Good Conduct Medal.

Brothers in Service

Staff Sgt. Stanley Sharkis, U. S. Marine Corps, and Bronis Sharkis, CM3C, U. S. Navy, sons of Mr. and Mrs. Louis Snarkis, of 755 Congress Avenue Ext., Waterbury, Conn., are both in the service of the United States for more than 30-months.

Sgt. Sharkis, 22, who returned recently from the Pacific after serving 18-months with a Marine Corps ground force unit, is now at Cherry Point, N. C. A garduate of Leavenworth High School, he worked at the Waterbury Mfg. Co., before enlisting in December, 1942.

Bronis Sharkis, 20, lost his right index finger and suffered other injuries when he was wounded in action recently in the battle of Okinawa. Formerly employed at the Chase Metal Works, he entered the Navy in January, 1942, and went overseas last December.

Becomes U. S. Citizen

Pfc. William Rizauskas, son of Mrs. Mary Rizauskas of 109 Jubilee St., New Britain, Conn., was one of 15 soldiers of the 10th Armored Division in Garmisch-Partenkirchen, Germany, to become citizens of the United States at ceremonies held there recently.

In a building which two months ago housed the regional headquarters of the Nazi party, these combat veterans of the Tiger division's drive from Metz to Austria received their papers from Cyrus B. Fullmer, special naturalization officer assigned to the European Theater of Operations by the Department of Justice.

Speaking to the men who had come from seven nations to live and fight for America, Mr. Fullmer declared, "I was told in Washington that the Naturalization ceremon, should be an impressive one. There is nothing that I can do or say to make this ceremony impressive. You are the ones to make it impressive to us who are assisting in the ceremony ... by the uniform you are wearing and by your military records. I can only administer the oath. Personally I say to you—that I hope and pray that you all get safely home to enjoy these privileges and to carry on as good citizens—and keep America a happy America. You have done your part for the victory. God bless you all!"

Transferred

Joseph W. Milutis was among the 49 Naval Aviation Cadets who arrived at the Naval Air Station, Ottumwa, Indiana, for primary flight training. Having successfully completed his preflight preparation, he is now undergoing training which includes more than dual and solo flights—and four hours daily instruction in ground school courses, as well as athletics. Son of Mr. and Mrs. Joseph A. Matulis, of 40 Starview Ave., Waterbury, Ct., he enlisted in the service in July, 1943. A graduate of Leavenworth High School, he was previously employed by the Coca-Cola Bottling Company.

Anthony Simon Dzikas, Seaman First Class, U. S. Navy, son of Mr. and Mrs. Michael Dizkas, of Baldwin Road, Woodbridge, New Haven, Conn., who was "previously reported missing," is now to be presumed dead, according to a recently War Department announcement.

Seaman Second Class Edwin Sites, U. S. Navy, and prominent Lithuanian mortician, of 221 N. Main St., Pittston, Pa., was recently graduated from the United States Naval Station Hospital Corps School at San Diego, Cal. Graduated as an honor student, he was advanced to the rank of Hospital Apprentice First Class, and has been assigned to the Naval Hospital at New River, N. C. He entered the U. S. Navy on March 26, 1945.

Corp. Matthew P. Bekampis, brother of Mrs. Isabelle Wilgosh, N. Fulton St., Wilkes-Barre, Pa., and of Salomon G. Bekampis, who is a member of the 443rd Anti-Aircraft Artillery Automatic Weapons Battalion, was awarded the Bronze Arrowhead to wear on his European Theater of Operations Ribbon. The Arrowhead was awarded for participation in the French Moroccan invasion. Corp. Bekampis participated in eight campaigns, and in the D-Day assault.

Edmund J. Navickas, R. M. First Class, USNR, whose wife lives at 472 East St., New Britain, Conn., serves aboard the USS Independence, one of the Navy's front line air-craft carriers which participated in the aerial onslaught of Tokyo.

J. R. D.

PRAYER OF THE LITHUANIAN EXILES AND REFUGEES

In Thy Mercy, O Lord, remember all the faithful departed. Remember all those servants of Thine, who died with the Sign of the Cross and at peace with Thee; all those, who fell on the field of battle in defense of their country's honor; all those prisoners of war, who perished far from their native land.

EXILED BOYS AND GIRLS

Holy Mary, Mother of God, hear the earnest pleas, which our youthful hearts are sending up to thee.

The terror of war has destroyed our towns and villages, our churches and homes.

It has driven many of our brethren into exile; others it has snatched from our midst and cast into prison; and those, who have survived, it has shackled with the chains of slavery.

Exacting is the trial that has befallen our Lithuanian people; great is the tribulation of those boys and girls, who have been torn away from the sobbing bosoms of fathers and mothers.

O Mary, glance with eyes of pity upon all this sorrow; assuage the grief of the lonely mother and her helpless infant child.

Protect our afflicted nation from all evil.

Strengthen those who are sick; console those who are in misery.

Bless their weary hearts with a lively faith and undying hope.

May their sacrifices and ours reestablish freedom and liberty in our beloved native land.

LIBERATED PRISONERS

O Blessed Virgin Mary, although we rejoice at our liberation from the ghastly horrors of concentration camps, yet we cannot forget the brethren, who are still lingering in exile and in prison.

Bestow upon them your motherly care, we implore thee.

Even now our very beings share in their sufferings, their hunger and the cruelties they are compelled to endure.

Hasten to their assistance, we beg thee.

Guard those who have been forcibly deprived of the joys of religion.

Make strong those who are weak; wipe away the tears of those who have lost their dear ones.

Pour forth your bountiful love upon the dying and those in pain.

Obtain a true peace for this world that we may once again be free in the country of our birth to chant the hymn of praise: "My soul rejoiceth in the Lord."

ALL EXILES

O most compassionate Virgin Mary, Mother and Protectress of our native land, thou hast always shown mercy to the distressed.

Inspired with confidence, we beg thee, bring relief to our oppressed people.

Aid them to bear this heavy burden of sorrow in Christian patience.

To thy Divine Son we rededicate and reconsecrate the life, liberty and future of our nation.

Obtain health of mind and health of body for our brothers and sisters in occupied Lithuania, in exile and in prison.

Keep all of us far from the snares of sin.

Give us strength; give us zeal; give us peace.

LITANY OF THE EXILES

O Lord God, Who didst save the Chosen People from the yoke of Egyptian slavery and didst lead them to the Promised Land, grant that Lithuania may soon recover her freedom and her liberty.

O Divine Son, Jesus Christ, Who didst redeem this sinful world by Thy Sacred Passion, and Who, after Thy glorious Resurrection, dost reign in heaven, restore our beloved Lithuania to the family of sovereign nations.

O Holy Mary, to whom our people have always been unselfishly devoted, come to the rescue of our suffering Lithuania.

Our Lady of Vilnius, Queen of Lithuania, pray for your harassed children.

St. Casimir, Patron and Prince of Lithuania, intercede to God Almighty for your stricken brethren.

All ye saints and martyrs of our country, intercede to God Almighty for your sorrowing brethren.

Through the agony and death endured by our ancestors under the Tsarist regime, save our native land, O Lord.

Through the merits of the martyrs massacred at Kraziai, save our native land, O Lord.

Through the heroic deeds and generous sacrifices of our patriots, save our native land, O Lord.

Through the courage and fortitude of our Lithuanian people during the horrors of this recent war, through the heroism and strength of our exiled countrymen, victims of Bolshevism and Nazism, save our native land, O Lord.

Grant peace and liberty to our native land, we beseech Thee, O Lord.

Grant that our Lithuanian Vytis and our national banner may once again wave over our native land, we beseech Thee, O Lord.

Grant all the sons of Lithuania the grace to defend always the ideals of freedom, we beseech Thee, O Lord.

Grant that in death our bodies may rest in the soil of our native land, we beseech Thee, O Lord.

Grant that our beloved Lithuania may soon recover her independence and sovereignty, we beseech Thee, O Lord.

LET US PRAY

O Almighty and compassionate God, having patiently withstood oppression through past centuries and being now banished to foreign lands and deprived of our ancestral homes, we, the children of the Lithuanian nation, earnestly implore Thee to have mercy on us, to save our country, to bring about the triumph of justice and peace on the earth.

O God, Thou, Who didst strengthen Saint Casimir, our patron, with the grace of final perseverance, despise not Thy Lithuanian people who cry out to Thee in their affliction; but, through his merits and intercession, bestow upon them the courage and the power they need to bear calmly the trials and the sufferings that have overwhelmed them this day.

(This prayer was composed by one of the many Lithuanian refugees in Western Europe—Rev. V. Raiciunas, a Roman Catholic priest. It has been translated from the Lithuanian by Rev. Thomas G. Chase).

AN INFORMATIVE LETTER

August 13, 1945,
Windsheim, Germany

The life of the Lithuanians in Germany has been a miserable one. Their troubles started back in Lithuania when the Russians overran their country on June 15, 1940. It was on the day that the University of Kaunas was to have her graduations, that the first Russian tanks came rumbling into Kaunas. With the entrance of the Russian tanks, ended the happy, carefree life of the Lithuanians and started a life of fear and sorrow and suffering.

Most of the Lithuanians knew what being ruled by the Russians meant. From the first day that the Bolsheviks entered Lithuania, they started their housecleaning. Everybody that wasn't suited to them, they took and shipped away to Siberia, as the Lithuanians used to say "Gone to comb the white bears in Siberia."

Most of the Lithuanians headed toward the city of Dresden. There was a rumor that the city will not be bombed because a grandmother of Winston Churchill was living there. For the longest time the city was not bombed, when all the others were, so there settled about 40,000 Lithuanians. Then came the American bombers. The first dropped were incendiary bombs; the second, phosphorous and demolition bombs; and as the smoke cleared, there were killed 100,000 people of which thousands were Lithuanians. It seemed as if they ran from one fire to another. Most of the Lithuanians, or "Auslanders" as they were called, migrated to the larger cities.

One of those large cities where I came across a number of Lithuanians was at Landshut, Germany, in the Bavaria section of southern Germany. There were two Lithuanian priests: one was Rev. Jonas Gerulis from Yaudaičiai (last place he lived). He has a brother Frank Gerulis from Royalton, Ill; and Rev. Vincas Radvinavičius; Kazimieras Drakšas from Telšių apskr., Žarėnų miestelio, has cousins in Chicago (Josephine and Kazimer Lažys); Elena Pakalnytė-Kelmošienė and her husband living 12 months in Germany. She has a brother in Brooklyn, Rev. Norbert Pakalnis; Napoleonas Grigaitis, Vaškonių kaimo, Panevėžio apskr, has a half-brother, Antanas Tveras; Vincas Svartsas—he was born in a town in America called Collinsville, came to Lithuania when he was small; Juozas Giedra from Kretingos apskr., Salantų valsč., Juodapėnų kaimo; his father's name is Antanas; has an uncle Kazimieras Giedra in Baltimore, Md.; Elsa Kazlauskienė has a brother, Antanas Bagočius, in Carter, Wis., also two sisters in Chicago; Mrs. Kazlauskienė from Papilė, Šiaulių apskr. I visited the house where she lived in Landshut and on the day before, she told me, her 8-year old son—the only child she had—was killed by an American jeep while he was playing on the sidewalk. That's the irony of it all.

They are just a few of the Lithuanians that I met. I expect to send in the names of the others from the other cities.

There are a lot of Lithuanians in Wurtzburg. If I could only go there, I could find out a lot of Lithuanian relatives of people back in America.

T/S CHARLES RINKUS
(from Scranton, Pa.)

DYKAI DĖL DUSULIO VASAROS METU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kuomet karšta ir tvanku; jeigu šilima, dulkės ir bendrai drėgnumas jus smaugia, tarsi būtų paskutinis jūsų atsikvėpimas; jeigu poilsis yra negalimas dėl sunkaus kvėpavimo; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Company išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtut bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo. Jeigu jūs kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 10-S, Frontier Building 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. **Knygos kaina kietais viršeliais $3.00, paprastais aptaisais $2.00.**

NUSISYPSOK! Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir jį naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 70 centų.

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parašė P. Jurgėla. Turinys: Darius ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lituanicą. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapių su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina $1.50.

SIBIRO IŠTRĖMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĖJIME. Parašė Juozas Prunskis. Kaina 10 centų.

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

JAUNUOLE,

Jei nori tobulai pasišvęsti Kristui ir artimo gerovei: Jaunuomenės auklėjimui, spaudos darbams, ligonių slaugymui ir senelių priežiūrai, STOK į *Nekaltai Pradėtosios Švenč. Panos Marijos Seserų Lietuvaičių Kongregacijos Vienuolyną.*

Seselių Kongregacija buvo plačiai išvyščiusi savo veikimą Lietuvoje, kur turėjo 200 seserų su 32 misijomis: prieglaudas, vaikų darželius, mokyklas, moksleivių bendrabučius ir spaustuvę. Seselės pasekmingai dirbo katalikų veikime.

Amerikoje Kongregacija turi šiuos vienuolynus: Putnam, Conn., Thompson, Conn., Hinsdale, Ill. ir Greene, Maine.

Dėl įstojimo sąlygų prašome kreiptis šiuo adresu: *Sister Superior, Immaculate Conception Convent, R. D. 1, Putnam, Conn.*

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?", įdėkite į konvertą 25c. ir paduokite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4 APSKRITIES KUOPOMS

Svarbus bertaininis LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 30-tą, Šv. Mykolo parapijos svetainėje, 1073 Jackson St., Scranton, Pa.

Pradžia 2 P. M.

Dienotvarkėje valdybos raportai, pranešimai, naujo generalinio vajaus ir kiti reikalai.

Visų kuopų atstovai dalyvaukite šiame svarbiame susirinkime.

V. Leliokas, pirmininkas
P. V. Zdanatvičius, sekr.

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Svarbus LRKSA 17-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 16-tą, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

Visi nariai bei narės kviečiami į šį susirinkimą atsilankyti. Gauti iš centro laiškai generalinio naujų narių vajaus reikalu. Vajus prasidės rugsėjo 15-tą ir baigsis gruodžio 31-mą.

Mūsų kuopa visuose vajuose užėmė pirmasias vietas, bet šiame vajuje mums privalėtų tekti pati pirmoji vieta, nes mūsų kuopa yra didžiausia.

Todėl visi nariai pasirįžkime nuoširdžiai padirbėti šio vajaus metu mūsų brangios organizacijos labui.

J. Batvinskas, pirmin.

RENGIA LABDARYBĖS BALIŲ

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas savo susirinkime nutarė surengti labdarybės balių, kuris įvyks antradienį, spalių 23, Redington viešbuty, Wilkes-Barre, Pa.

Tai bus pirmutinė didelė klubo pramoga karui pasibaigus. Mrs. J. Venslauskienė yra baliaus rengimo komiteto pirmsėdė, Mrs. F. Butcofski—vice pirmsėdė. Joms asistuoja darbščios narės. Tikietai išsiuntinėti narėms ir draugėms-draugams. Norintieji informacijų kas link tikietų, kreipkitės į Mrs. J. Venslauskienę, Mrs. A. J. Valibienė yra klubo pirmsėdė.

KUNIGŲ PERMAINOS

J. E. vyskupo William J. Hafey parėdymu, kun. A. Graužlis iš Sacred Heart parapijos, Scranton, perkeltas į Our Lady of Perpetual Help, Mocanaqua.

Kun. Albertas C. Brogus iš Nativity parapijos, Tunkhannock, perkeltas į St. Philomena parapiją, Hawley.

Kun. Pranas L. Jaškus iš Saint Mary's parapijos Lackawaxen perkeltas į St. Mary's, Mount Pocono.

SVARBUS SODALIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, rugsėjo 16, tuoj po 9-tos valandos Mišių, Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos sodalietės turės svarbų susirinkimą parap. svetainėj. Pirmininkė Ona Jaškiūtė kviečia visas nares dalyvauti. Bus išleidimas dovanų. Pelnas eis "Social Rooms" įrengimui. Tikietų stub'sus priduokite kaip galint anksčiau panelei Julei Levulytei, komisijos pirmsėdei. *Valdyba*

MIRĖ

A. a. Kazys Bekampis, 57 So. Empire St., Wilkes-Barre, numirė rugsėjo 8-tą, palaidotas rugsėjo 11-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, du sūnus, dukterį, 4 brolius, 2 *seseris*.

A. a. Jurgis Gustatis, gyv. 711 Tunkhannock Ave., W. Pittston, numirė rugsėjo 10-tą, palaidotas iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, 3 vaikus, 12 anūkų ir brolį.

LUZERNE

Metinė LRKSA 28 Kuopos Vakarienė

LRKSA 28 kuopa rengia metinę vakarienę spalių 24, 1945, Masonis Cafe, Bennett St., Luzerne. Vakarienės šeimininkais bus Matas Virbalis, Petras Balčius; padėjėjai—kuopos viršininkai.

Kuopos Susirinkimas

Svarbus kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16, 1945, 1 val. po pietų, Mockaičio salėje. Dalyvaukite visi nariai-narės ir pasiimkite metinės vakarienės tikietus. *28 kp. valdyba*

NUOŠIRDI PADĖKA

Kaip per daugelį metų, taip ir šiais 1945 metais, dvasios vadų pirmenybėje, Schuylkillo apskrities Pennsylvanijos slėnių lietuviai katalikai, surengė savo metinę Lietuvių Dieną—trisdešimt pirmą iš eilės—rugpiūčio 15 d., Lakewood, Pa. Šios dienos pelnas padalintas lygiai tarp trijų lietuvių seserų vienuolynų, ir kas metai seserys susilaukia savo dalį.

Seserys Pranciškietės labai dėkingos 31-mos Lietuvių Dienos valdybai, iš kurios, per tos dienos iždininką kun. K. J. Rakauską priėmė trečdalį pelno—$606.88 čekiu.

Šių metų valdyba bus įrašyta į Šv. Pranciškaus Vienuolyno Amžinų Garbės narių sąrašą.

Telaimina jus, gerbiamieji dvasios vadai, ir jūsų vadovaujamus geraširdžius žmones Gerasis ir Gailestingasis Viešpats už jūsų geras ir kilnias lietuvių katalikų išeivijos tikslams bei įstaigoms širdis. Schuylkillo apskrities slėnių lietuviai bus kasdien atmenami karštoje maldoje prieš Viešpaties altorių mūsų prašymuose jums palaimos.

Valio Schuylkillo apskrities lietuviams katalikams ir ju garbingiems vadams!

Dėkingos,
Motina M. Dovyda, vyresnioji ir visos
Šv. Pranciškaus Seserys
Pittsburgh, Pa.

BALTIMORE, MD.

Grajauskų Jubiliejus

Ne kas metai atsitinka tokios iškilmės, kaip kad turėjom aną sekmadienį.

Vincas ir Ona Grajauskai sekmingai išgyvenę 50 metų krūvoje, sekmadienį, rugsėjo 2, atėjo šv. Alfonso bažnyčion, kad sudėti tinkamą padėką Dievui už apturėtas malones.

Altorius buvo paskendęs gėlėse. Jubiliejatų klauptukai buvo uždengti auksiniu šydu. Prie vargonų giedojo ypatingas choras. Iškilmingas Mišias atnašavo patsai klebonas kun. dr. Mendelis. Jam padėjo kun. Antanas Dubinskas ir kun. Jonas Mendelis. Sanktuarijoj su jubiliejatais klūpojo advokatas Tamas Grajauskas, jubiliejatų sūnus ir jo žmona Margarieta.

Bažnyčia buvo pilna žmonių, kaip kokiuose atlaiduose, nes Grajauskai yra gerai žinomi visiems baltimoriečiams. Ne vien tik lietuviai, bet daug kitataučių buvo liudytojais šių gražių apeigų. Kun. dr. Mendelis sveikindamas jubiliejatus ir aiškindamas šių iškilmių prasmę pasakė tinkamus pamokslėlius lietuviškai ir angliškai. Šv. Komunijos metu jubiilejatai ir daugelis iš jų prietelių priėmė Viešpatį į savo širdį. Po Mišių įvyko puota Lietuvių svetainėje, Hollins St., kurioje dalyvavo ir mūsų kunigai.

Nuopelnas viso šio sumanymo tenka adv. Tamui Grajauskui ir jo žmonai. Dėkingas sūnus dėjo visas pastangas, kad šis jubiliejus ne tik primintų jo tėveliams pergyventus 50 metų, bet kad gausingi Grajauskų ir Naujalių giminės gautų progą sueiti į vieną būrį ir jaunoji karta susipažintų su senaja karta. Tamo žmona kelis mėnesius darė planus, kad šis milžiniškas apvaikščiojimas būtų atmintinas ne tik Grajauskų gyvenime, bet visų mūsų lietuvių gyvenime Baltimorėje.

Sveikiname jubiliejatus, Vincą ir Oną Grajauskus. Linkime abiem ilgiausių metų, kad už 25 metų galėtų švęsti savo deimantinį jubiliejų. Sveikiname taipgi Tamą ir Margarietą Grajauskus už tokį gražų sumanymą ir taip puikų to sumanymo įvykdymą.

Nuotrupos

Kun. dr. Mendelis ką tik gavo žinią, kad Tėvų Redemptoristų provincijolas atvyksta iš Brooklyn dalyvauti 100 metų Šv. Alfonso bažnyčios šventinimo sukaktuvėse. Iškilmės įvyks sekmadienį, spalių 14-tą.

* * *

Karui užsibaigus, kun. dr. Mendelis jau pradeda galvoti apie bažnyčios atnaujinimą. Gal dar šiais metais pradės gražinti vidujiniai, o kitą vasarą tai iš oro bus atnaujinta.

BINGHAMPTON, N. Y.

Didelis Išvažiavimas

Rengia Binghamton'o Lietuvių Taryba, sekmadienį, rugsėjo (September) 16, 1945, P. Balčikonio gražiam darže, Langdon Grove, Kirkwood, N. Y. Pradžia 12 valandą dieną.

Tad visi Binghamtono ir apylinkės lietuviai prašomi atvykti. Būsite maloniai priimti; bus galima pasivaišinti skaniais užkandžiais ir gėrimais ir gražiai praleisti laiką tyrame ore.

Prašome visus automobilistus, kurie turėsit vietų, sustokite pas A. Jaškevičiaus krautuvę, 77 Glenwood Ave., paimkite kitus nuvežti. O kurie neturite mašinų, susirinkite į šią vietą.

Jeigu tą dieną pasitaikytų lietus, tada išvažiavimas būtų atidėtas į sekantį sekmadienį, rugsėjo 23 dieną.

Nuoširdžiai kviečia visus
Rengėjai

RŪBŲ IR AVALYNĖS RINKIMAS WYOMING KLONYJE VYKSTA SEKMINGAI

KAI KURIOSE PARAPIJOSE JAU SURINKTA PO KELIS TONUS DRABUŽIŲ IR AVALYNĖS

Drabužių ir avalynės rinkimas Lietuvos tremtinių ir pabėgėlių naudai Wyoming Klonyje tikrai įsijudino.

Turime žinių, kad BALF skyrius Pittstone turi surinkęs kelis tūkstančius svarų drabužių ir avalynės. Skyrius, vadovaujant darbščiai valdybai, pasiekia lietuvius ir kitataučius. Vietos klebonas kun. J. Kasakaitis ir jo asistentai—kun. Alf. Žukauskas ir kun. J. Tribendis vajaus laiku kiekvieną sekmadienį iš sakyklos duoda nurodymus ir karštai ragina aukoti ir rinkti drabužius savo tautiečiams netekusiems savo pastogės, nusiaubtiems karo audrų ir žiaurių okupacijų.

Taip pat turime žinių, kad Plymouthas jau turi surinkęs kelis tonus drabužiu ir avalynės. Čia akcijai vadovauja įžymus Lietuvos mylėtojas klebonas kun. A. J. Sinkevičius, jo asistentas kun. J. Kazlauskas ir muzikas Petras J. Karašauskas. Jiems asistuoja vyrai ir moterys, kurie nesigaili brangaus laiko savo tautiečiu gelbėjimui.

Kingstoniečiai irgi gerokai pasivarė pirmyn. Čia vadovauja vietinis klebonas kun. J. V. Inčiūra, jo asistentas kun. V. Žemaitis, muzikas J. J. Šaučiūnas ir draugijų atstovų komitetas. Kingstoniečiai stipriai paremia kiekvieną patriotinį darbą. Jie praeityje yra daug pasidarbavę savo senos tėvynės Lietuvos gerovei, jie nuoširdžiai darbuojasi dabar užgriuvus ją naujoms dar baisesnėms nelaimėms.

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubo pirmininkė Mrs. S. Elko atnešė tris pundulius drabužių Susivienymo centran ir prižadėjo paraginti kitas klubietes bei kitataučius aukoti drabužius ir avalynę.

Apie kitų Wyoming Klonio lietuvių parapijų veiklą drabužių ir avalynės rinkime bus pranešta kituose numeriuose. Malonu pažymėti, kad darbas gyvai eina visose kolonijose ir pramatomi geri rezultatai.

Deje, Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos klebono kunigo J. K. Miliausko rūpesčiu, WBRE radio stotis (Wilkes-Barre) tris kartus į dieną daro pranešimus apie drabužių ir avalynės vajų ir ragina aukoti. Tie pranešimai bus daromi dar kelias dienas.

Penktadienį, rugsėjo 14, nuo 12:45 iki 1 P. M. iš minėtos radio stoties (WBRE) kalbės ir aiškins apie drabužių ir avalynės vajų advokatas J. R. Virbalis. Kalbės angliškai.

NEW HAVEN, CONN.

Svarbus ALT Skyriaus Susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius laikė savo susirinkimą rugpiūčio 26 d. Sea Cliff Inn svetainėje, kur susirinko gražus būrelis veikėjų.

Skyriaus valdyba, matyt, nesnaudžia, bet dirba ir kiekvieną dieną būna pasiruošę dėl svarbesnių įvykių, už ką priklauso garbės žodis.

Nutarta pasiųsti $100.00 ALT centrui mūsų skyriaus vardu. Nutarta leisti laimėjimo bilietėlius sukėlimui daugiau pinigų ir suruošti kortavimo vakarą lapkričio mėnesį (kuriame bus išleistos dovanos).

Taipgi palikta skyriaus valdybai susisiekti su ALT centru, kada tikrai atvyks iš užsienio tremtiniai bei įgalioti žmonės, kurie aiškins apie mūsų brolių likimą svetimuose kraštuose. Mūsų skyrius stengsis tuos svečius nuoširdžiai priimti.

Apie Šalpos Fondo darbuotę turiningą pranešimą padarė raštininkė p-nia Juzė Dičkienė. Pasirodo, kad rūbai yra renkami ir jau gana daug jų priduota. Vienok dar dauguma mūsų kolonijos geros širdies lietuvių bei lietuvaičių neįsijudino prie darbo. Kada visi stos prie šio darbo, tai galima tikėtis gerų pasekmių. Vitaminų perkama klebono pagalba net už $45.00, kurie taipgi bus pasiųsti su rūbais.

* * *

Kiekvieną savaitę sugrįžta karių iš už jūrų. Tas teikia didelį džiaugsmą visiems, ypatingai tėveliams ir giminėms. Duok, Dieve, kad neužilgo ir visi sugrįžtų. *M.*

SKAITYK "ŽVAIGŽDĘ"

Jėzaus širdies religinio atgimimo laikraštį! Žvaigždė rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis! Metams tik $1.00! Adresas: *Žvaigždės Administracija, 488 . Seventh St., So. Boston 27, Mass.*

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS

Plymouth, Pa.—Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. atlaidai, rugsėjo 23-25 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

Scranton, Pa.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena, rugsėjo 26 d.—spalių 4 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS.
Mount St. Francis, Greene, Me

LYGIOS DARBO PROGOS

Karo laiku vis daugiau ir daugiau amerikiečių pradėjo matyti, kad diskriminacija prieš Amerikos piliečius dėl rasės, tikybos arba tautinės kilmės—diskriminacijos, kurios savaimi nepripažįsta pagrindines žmonijos teises—įvedė sąlygas tikrai pavojingas tautinei gerovei. Pastangos dėtos, ypač darbo dirvoje—New Yorko valstijai praeitą žiemą pravestas įstatymas užbaigti diskriminacijas darbuose, Federal Fair Employment Practice Committee (FEPC) nors laikinai, sustabdė darbo diskriminaciją karo kontraktų industrijose, kad tautos jėgos būtų iki aukščiausio laipsnio sunaudojamos.

Negrai, kurie sudaro dešimtą dalį mūsų gyventojų, labiausia reikalavo apsaugos. Per vieną metą 80% visų skundų pasiųstų į Fair Employment Practice Committee buvo diskriminacijos prieš negrus. Tikybinė diskriminacija sudarė 9%. Daugiausia skundų gauta nuo žydų. Tautinės kilmės diskriminacija pakreipta į meksikiečius-amerikiečius, nors skundai atėjo nuo italų, vokiečių, slavų darbininkų, kiniečių, japonų-amerikiečių ir kitų.

Pagal FECP raportą, visi ginčai išspręsti derybomis.

FEPC buvo įsteigtas karo laiku. Niekas nežino, kaip ilgai egzistuos. Bet darbininkų lygių teisių klausimas yra toks svarbus taikos laike, kaip ir karo. Ir pastangos buvo dėtos paskutiniame Kongrese įsteigti FEPC, kaipo pastovią įstaigą. Pats Prezidentas Truman'as prašė Kongreso priimti reikalingą legislaciją, bet jis pertraukė posėdžius be apsvarstymo šio svarbaus reikalo. *FLIS*

PASIŽYMĖJĘS KARYS ČASIMIR C. WIDIKOWSKI GRĮŽTA NAMON

Casimir C. Widikowski

Philadelphia, Pa. — Vietiniai seni viengenčiai, Kazys ir Marijona Puodžiūnaitė Vidikauskai, rugsėjo 4-tą gavo nuo savo vienatinio sūnaus, Casimir C. Widikowski laišką, kuriuo jis praneša, kad jis jau grįžta iš Europos Amerikon (Tas laiškas yra rašytas rugpiūčio 25-tą, tad gal jau jis yra ir nepertoliausia nuo šios šalies).

Šis jaunas karys, C. C. Widikowski, būdamas nariu taip vadinamos Quartermaster Kompanijos, pradedant gegužės 16-ta, jau ketvirti metai tarnauja Amerikos kariuomenėje ir beveik tą visą laiką jis išbuvo už Amerikos sienų—tai Afrikoje, tai Europoje. Jis taipgi yra pasižymėjęs, kadangi citatoje—pagyrimo liudyme, jam suteiktam 1943 m. kovo 28, yra ir tokie žodžiai:

. . . The citation is as follows: For exceptionally meritorious conduct in action, in the vicinity of Djebel Halfa, Tunisia, January 28, 1943. From dusk to dawn, in the face of enemy action, Private Widikowski continually transported troops and supplies to the front lines without loss of trucks, equipment, or injury to personnel. Often without sleep and attacked by enemy aircraft, Private Widikowski performed his duties unselfishly and unflinchingly. His heroic devotion to duty reflects great credit on his organization . . .

O citacija—liudymas suteiktas 1944 m., rugsėjo 12, parodo, kad jis yra gavęs už sugebėjimą (skill), uolumą (zeal) bei drąsumą (courage) ir bronzinį žvaigždės medalį. Dabar jis yra Private First Class. Tad: *Welcome!..*

Raporteris

SOVIETŲ LAIKRAŠTIS APIE POLITINIŲ PABĖGĖLIŲ TEISES

New York (LAIC) — Visame kultūringame pasaulyje priimtos pabėgėlių prieglaudos teisės nedrįsta nė sovietai ginčyti. "Izvestija" išspausdino prof. E. Korovino straipsnį "Prieglaudos teisė, tik ne karo kriminalistams." Straipsnyje profesorius pripažįsta, kad politinių pabėgėlių prieglaudos teisė, daugiau ar mažiau, yra pripažįstama visų ir randa pritarimo kaip valstybių įstatymuose, taip ir tarptautinėj teisėj. XIX šimtmečio praktika prieglaudos teisę apibrėžia, kaip valstybės teisę neišduoti asmens, esančio jos teritorijoje, kurį kita valstybė kaltina grynai politinio pobūdžio nusikaltimu. Politinio pobūdžio nusikaltimu laikoma—nusikaltimas prieš valstybės santvarką, arba prieš jos politinį režimą.

Toliau laikraštis pabrėžia, kad ta politinių pabėgėlių teise negali naudotis karo kriminalistai, tai yra tie, kurie laužė visų priimtus karo įstatymus ir papročius.

Smerkdami karo kriminalistus, mes vis dėlto turime pastebėti, kad Sovietų Rusija neištikima net jos pačios skelbiamiems dėsniams: vyriausybės organe skelbiasi principe pripažįsta politinių pabėgėlių teisę, o tikrovėje daro spaudimą, kad politiniai pabėgėliai iš Švedijos, Prancūzijos, britų ar amerikiečių zonų būtų rusams išduoti.

TRAUKINIO NELAIMĖJE ŽUVO 15 ASMENŲ

Arkadia, Calif.—Rugsėjo 4-tą Santa Fe geležinkelio traukinio nelaimėje žuvo 15 asmenų, apie 30 sužeistų. Traukinis išėjo iš savo bėgių ir atsitrenkė į kitą stovintį traukinį.

Florence, S. C.—Rugsėjo 7-tą lėktuvo nelaimėje žuvo 22 asmenys, tarp jų 9 kariškiai.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės..maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzompliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	$1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	.40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.